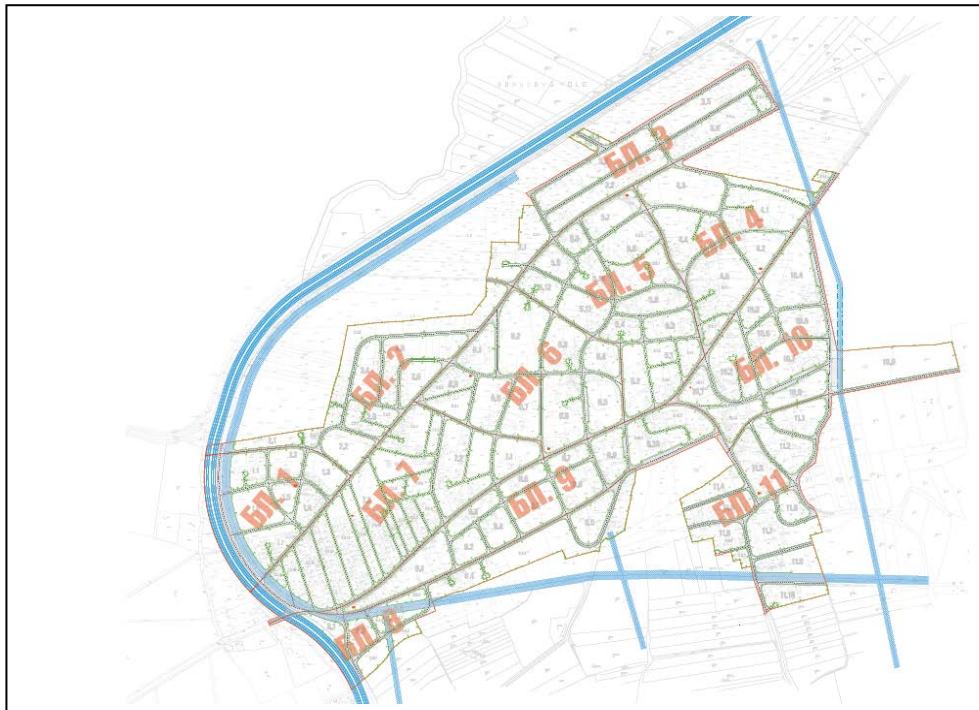

ТЕХНОЛАБ доо Скопје
Екологија, безбедност и заштита при работа, технологија, природа

П.фах 827; Бул. К. Ј. Питу бр. 28/3 лок. 24, Скопје; тел/факс: 02 2 448 058; 070 384 194
www.tehnoLab.com.mk; e-mail: tehnoLab@tehnoLab.com.mk

(НАЦРТ) ИЗВЕШТАЈ
ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА
Урбанистички план за село Долно Оризари
општина Битола

Изработувач:
„ТЕХНОЛАБ“ доо Скопје
Директор
М-р Магдалена Трајковска Трпевска
дипл. хем. инж.

Нарачател:	Општина Битола
Назив на Планскиот документ:	Урбанистички План за село Долно Оризари, Општина Битола
Документ:	Извештај за стратегиска оцена на животната средина
Изработувач:	Друштво за технолошки и лабораториски испитувања, проектирање и услуги „ТЕХНОЛАБ“, ДОО, Скопје
Одговорен експерт:	М-р Магдалена Трајковска Трпевска, дипл. хем. инж. Експрет за стратегиска оцена на животната средина.
Соработници:	Љубомир Ивановски, дипл. ел. инж. Експрет за стратегиска оцена на животната средина. Љубомир Петковски, дипл. инж. по заш. на жив. сред. Експрет за стратегиска оцена на животната средина Андријана Алтипармак, дипл. инж. по заш. на жив. сред.
Период на изработка:	Јуни, 2016 год.

СОДРЖИНА

1.0.	ВОВЕД	1
2.0.	ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКА СО ДРУГИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	3
2.1.	Краток преглед на содржината на планскиот документ.....	3
2.2.	Главни цели на планскиот документ	4
2.3.	Врска со други релевантни планови и програми/плански документи	5
3.0.	ОПИС НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ.....	5
4.0.	СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	13
5.0.	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ	14
5.1.	Географска положба	14
5.2.	Рељефни карактеристики	15
5.3.	Почва.....	15
5.4.	Хидролошки карактеристики	15
5.5.	Сеизмички карактеристики	16
5.6.	Климатски карактеристики	16
5.7.	Флора и фауна.....	18
5.8.	Демографски карактеристики.....	18
5.9.	Стопански карактеристики.....	19
5.10.	Културно и историско наследство.....	20
5.11.	Сообраќајна инфраструктура.....	21
5.12.	Хидротехничка инфраструктура.....	22
5.13.	Електроенергетска и телекомуникациска инфраструктура.....	22
6.0.	ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	24
7.0.	ПРЕДВИДЕНИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА	29
8.0.	АЛТЕРНАТИВИ	34
9.0.	ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	35
10.0.	НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ	36
11.0.	РЕЗИМЕ ОД ЈАВНА РАСПРАВА.....	52
	КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА	
	АНЕКСИ	

ТАБЕЛИ

Табела 1: Нумерички показатели за градежната парцела.....	12
Табела 2: Број на жители, домаќинства и живеалишта.....	19
Табела 3: Население според национална припадност.....	19
Табела 4: Број на корисници на телефонски линии по тип.....	23
Табела 6: Мониторинг план.....	36

СЛИКИ

Слика бр. 1: Местоположба на планскиот опфат.....	7
Слика бр. 2: Синтезен план.....	9
Слика бр.3: Местоположба на општина Битола.....	14
Слика бр.4: Ружа на ветрови.....	17

АНЕКСИ

АНЕКС 1: Топографската и хипсометриската карата на Битолско поле и град Битола	
АНЕКС 2: Геоморфолошка карта на Битолско поле	
АНЕКС 3: Хидрографијата на град Битола и Битолско поле	
АНЕКС 4: Сеизмичка карта на подрачјето	
АНЕКС 5: Површините со шуми во Битолското поле, и околу градското подрачје	
АНЕКС 6: Сообраќајната инфраструктура во градското подрачје и околината	
АНЕКС 7: Карта на водостопанската инфраструктура	
АНЕКС 8: Извод од Просторниот план на Република Македонија 2002-2020 година за Енергетската инфраструктура	
АНЕКС 9: Телекомуникациската инфраструктура во Битолското поле и градот Битола	
АНЕКС 10: Потврда за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за стратегиска оцена на животната средина	

1.0. ВОВЕД

Документот на Урбанистички План за село Долно Оризари, Општина Битола, претставува плански документ за кој е потребно да се спроведе постапка за Стратегиска оцена на животната средина и да се изготви соодветен Извештај (согласно Законот за животна средина – Службен весник на РМ бр. 53/05; 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 47/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15).

Урбанистички план за село претставува предлог на план со кој се утврдува организација на просторот на населеното место во општината од селски карактер, а воедно се врши користење и намена на површините со услови и мерки за нивно уредување, како и заштита на природните и културните вредности.

За предметната локација, до сега, не е донесен плански документ, па поради тоа сите влезни параметри при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области се базираат на Просторниот план на Р.Македонија.

Документационата основа како и планската документација на овој Урбанистички план за село, се во релација со важечките документации од повисок ранг кои го опфаќаат или тангираат предметниот опфат. Тоа се:

- Просторниот план на Република Македонија;
- Генералниот план на Град Битола 1999 - 2009 год;
- Деталните Урбанистички планови за одредени блокови во Општина Битола, кои се наоѓаат во близина на просторната диспозиција на село Долно Оризари;
- Урбанистичките планови за околните села и сл.

По барање на Општина Битола, од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање подготвени се Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички План за село Долно Оризари, Општина Битола со тех.бр. Y19014 од јуни 2014 год.

Изработувач на Урбанистички план за село „Долно Оризари“ со технички број 45-104/14 од 03.2016 изработена од ДОО „ЕСПЕРАНЦА“, е друштвото за проектирање, услуги и трговија ЕСПЕРАНЦА увоз-извоз Битола ДОО.

Изработувачот поседува ЛИЦЕНЦА за изработување на урбанистички планови со бр. 0079 , издадена 09.06.2014 година.

Со изработката на Урбанистички план за село Долно Оризари, Општина Битола треба да се овозможи максимално искористување на градежното земјиште и зголемување на вредноста на земјиштето, преку задржување на постојните објекти, зголемување на површините за градба и катноста за парцелите каде постои можност, усогласување на катастарски со градежни парцели каде постои можност и овозможување на подобра реализација на градежните парцели.

Планскиот концепт на развојот и уредувањето на селските подрачја претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Изготвувач на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина, за предметниот Урбанистички План е Друштвото за технолошки и лабораториски испитувања, проектирање и услуги „ТЕХНОЛАБ“, ДОО, Скопје. Овој Извештај е изработен во согласност со Уредбата за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина (Сл.весник на РМ бр.153/07).

2.0. ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКА СО ДРУГИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

2.1. Краток преглед на содржината на планскиот документ

При изработка на Урбанистичкиот План за село применет методолошки пристап и постапка, согласно:

- Законот за Просторно и урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.М број 199/14, 44/15, 193/15, 31/16)
- Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.М број 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16).
- Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Сл.весник на РМ бр 142/15).

Урбанистичкиот план за село Долно Оризари согласно Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Сл.весник на РМ бр 142/15) се состои од:

- **Документациона Основа**
- **Планска Документација**

Во **Документационата основа**, која се состои од текстуален и графички дел, опфатени се следните содржини:

- Географско и геодетско одредување на подрачјето на планскиот опфат
- Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето на планскиот опфат и неговата околина
- Податоци за природни чинители
- Податоци за создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата на животот на човекот и начинот на употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат
- Инвентаризација на изградениот градежен фонд и вкупна физичка супраструктура
- Инвентаризација и снимање на постојни споменични целини
- Инвентаризација и снимање на изградена комунална инфраструктура
- Инвентаризација и снимка на бесправно изградени градби
- Анализа на степен на реализација на важечкиот Просторен план и можности за просторен развој
- Анализа на можностите за просторен развој
- Извод од план од повисоко ниво
- Графички прилози:
 - Местоположба на локацијата и ружа на ветрови (1:25000)
 - Извод од просторен план (1:1000)
 - Ажурирана геодетска подлога (1:1000)
 - Инвентаризација и снимање на изградениот градежен фонд и изградената комунална инфраструктура (1:1000)
 - Инвентаризација на градбите со правен статус стекнат по основ на Законот за постапување со бесправно изградените објекти (1:1000)

Планската документација, која исто така е презентирана во текстуален и графички дел, содржи:

- Вовед
- Географско и геодетско определување на планскиот опфат со опис на неговите граници и површина
- Текстуални одредби за план од повисоко ниво

- Планска програма
- Опис и образложение на планскиот концепт за просторниот развој
- Опис и образложение на планските решенија за изградба
- Економско образложение
- Услови за градба
- Мерки за заштита и унапредување на животната средина и природата
- Нумерички дел
- Графички дел:
 - План на намена на земјиштето и градбите (1:2500)
 - Регулационен план (1:2500)
 - Сообраќаен план (1:2500)
 - Нивелациски план (1:2500)
 - Инфраструктурен план (1:2500)
 - Синтезен план (1:2500)

2.2. Главни цели на планскиот документ

Урбанистички план за село претставува предлог на план со кој се утврдува организација на просторот на населеното место во општината од селски карактер, а воедно се врши користење и намена на површините со услови и мерки за нивно уредување, како и заштита на природните и културните вредности.

Целите на Урбанистички план за село се базираат на одредбите на Уставот на Република Македонија, Законот за новата територијална организација на Република Македонија, Законот за просторно и урбанистичко планирање, како и врз база на стекната постојна организација и досегашно користење на просторот.

Основна цел на изработката на Урбанистички план за село е правилното насочување на развојот на селото во смисла на негова афирмација и социјална интеграција на неговите жители со унапредување на урбаната структура на населеното место во општината од селски карактер, насоченост кон излезот од културната маргинализација, економската неатрактивност, стопанската и сообраќајна неефикасност, унапредување на квалитетот на животната средина.

Општите цели и задачи на Урбанистичкиот план за село Долно Оризари произлегуваат од општите цели на развојот на нашето општество и макро економската политика на земјата. Планот дефинира основни решенија на идниот развој на селото во организација на просторот, неговата намена, користење и уредување. Предложените решенија ќе овозможат физичка, функционална, економска и естетска целина на предметниот простор која ќе резултира со повисок квалитет на условите за живот и работа на жителите, а ќе кореспондира со барањата и потребите за вклучување во интеграциските процеси во Општина Битола.

За таа цел, по барање на нарачателот, Општина Битола, започната е изработка на Урбанистички План за Село Долно Оризари, во согласност со законската важечка регулатива. Оваа урбанистичка документација содржи текстуален дел и графички прикази на планското решение како и нумерички дел со билансни показатели за планираните површини според намената. Целокупната документација на Урбанистичкиот план за село се изработува врз основа на методологијата која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.М. бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16) и подзаконските акти што произлегуваат од него - Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови (Сл.Весник на Р.М. бр.

142/15) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.М. бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16 и 31/16), како и други законски акти, кои ја допираат оваа област.

Со Урбанистичкиот план за село зафатена е територија, како логична целина со вкупна површина од 117,7 ха, односно постојната територија на селото Долно Оризари. При изработка на Урбанистичкиот план за село се тргна од објективно оценатите поставки кои секако, произлегуваат од затекнатата состојбата на населбата градена и формирана без било каква регулатива. Притоа, се мисли на следните поставки:

- рационално користење на земјиштето;
- максимално задржување и вклопување на постојниот изграден фонд;
- формирање на хетерогена населба со планирање на соодветна застапеност на намени, компатибилни со основната;
- максимално искористување на постојната мрежа на улици, патеки и пристапи – притоа значајно е почитување на сообраќајното решение согласно ГУП на Град Битола;
- максимално искористување на постојната инфраструктура;
- оформување на урбанистичка и архитектонска целина;
- вградување на заштитни мерки;
- почитување и валоризација на културното градителско наследство;

2.3. Врска со други релевантни планови и програми/плански документи

За разгледуваното планско подрачје до сега не постоеле други урбанистичко плански документи.

За простор во рамките на дефинираниот плански опфат постоечки плански документ е планот од највисок ранг - Просторен план на Р.Македонија 2002-2020 година. Овој Урбанистички план за село, се во релација со важечките документации од повисок ранг кои го опфаќаат или тангираат предметниот опфат. Тоа се:

- Просторниот план на Република Македонија;
- Генералниот план на Град Битола 1999 - 2009 год;
- Деталните Урбанистички планови за одредени блокови во Општина Битола, кои се наоѓаат во близина на просторната диспозиција на село Долно Оризари;
- Урбанистичките планови за околните села и сл.

Согласно Локалниот акционен план за економски развој на општина Битола (ЛЕР), и Стратегијата за локален развој на општина Битола, во рамките на големиот број предвидени можности и активности, зацртани се смерници за економскиот развој на самата Општина и градот Битола.

3.0. ОПИС НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Границите на овој Урбанистички план за село Долно Оризари се поклопуваат со опфатот на градежниот реон на селото Долно Оризари. Вкупниот опфат има површина од околу 117.7 ха во рамки на регулациона линија.

Локацијата на просторот опфатен со Урбанистичкиот план за село Долно Оризари се наоѓа на источна страна на град Битола, на релативна оддалеченост помала од 2 km од самиот град во низинско подрачје на Пелагонија.

Со Урбанистичкиот план за село зафатена е територија, како логична целина со вкупна површина од 117,7 ха, односно постојната територија на селото Долно Оризари. При изработка на Урбанистичкиот план за село се тргна од објективно

оценетите поставки кои секако, произлегуваат од затекнатата состојбата на населбата градена и формирана без било каква регулатива.

Денес границата на селото Долно Оризари е во рамките на изградениот градежен фонд кој се состои од градби со намена на станбени куќи. Во границата на селото помеѓу изградениот градежен фонд се наоѓаат и голем број на слободни површини кои се третираани како земјоделско земјиште.

Вкупната површина на територијата која е ангажирана со постојната градба (дисперзивно распоредена низ селото) изнесува околу 92.50 ха. Спрема анкетата извршена во текот на изработката на Урбанистичкиот план за село Долно Оризари и пописот на населението од 2002 година, денес има вкупно 1835 жители. Од вкупната територија која денес како опкружена целина представува селото Долно Оризари и бројот на жители кој денес живеат на таа територија произлегува дека просечната бруто густина на становање изнесува: $1835ж : 92.50 ха = 19.8 ж/ха$.

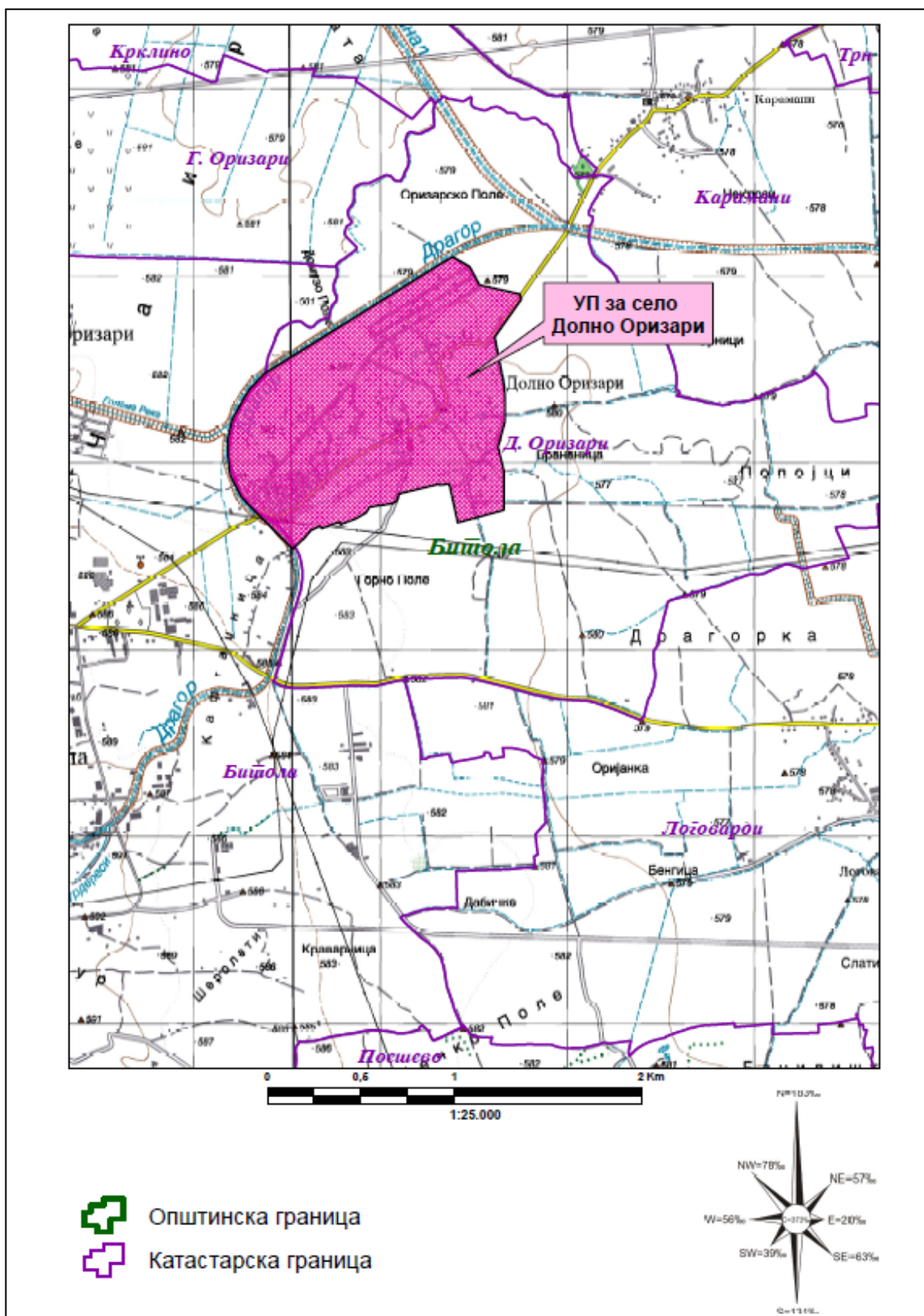
Застапеноста на ангажирана површина под поединечна класа на намена А1 во селото Долно Оризари изнесува приближно 45,5 ха., а процентуалната застапеност во однос на целиот опфат на селото е 74,66 %. Во селото и карактеристичните за него структури, преовладуваат приземни објекти без подрум, каде што речиси секој станбен објект има свои споредни помошни објекти во дворот, кои не се земени во анкетниот третман.

Во поглед на сопственоста, најголемиот број од градбите се во приватна сопственост. Анализата на постојната состојба укажува на постоење на мала група на стопанствени објекти и објекти од јавен карактер, но генералниот заклучок за селото е тоа што постои сериозен недостаток на објекти во кои би се обавувале одредени јавни дејности, кои би му овозможиле на населението општествено еднакви можности за развој и дејствување во просторот во рамки на селото. Тие како такви ги надополнуваат основните потреби на населението и се потребни да бидат застапени помеѓу доминантната намена – домување. Од затекнатите објекти од јавен карактер може да се забележи објект на образовната дејност – основно училиште за ученици од 6 до 15 годишна возраст.

Потоа постои експозитура на Македонски пошти, подеднакво како и мали комерцијални дејности. Објекти во кои се лоцирани државни и останати институции не се забележани во рамки на опфатот.

Останатиот отворен неизграден простор е аморфен и недефиниран. Регистриран е како простор кој не се користи за изградба на објекти или други градби, не се користи за улици, нити за паркови, јавно зеленило линиски поставено долж улиците, за уредување на плоштад, пешачка улица, рекреативен простор, игралиште и слично, па може да се заклучи дека во опфатот има недостаток на елементи кои што ќе може да влијаат на неговиот изглед, да обезбедат еколошка разновидност и да ги формираат основните структури и функционални елементи кои средините ги прават подобри за живеење. Единственото организирано зеленило во селото, заштитното зеленило - намена Д2 кое е составен дел на дворовите од индивидуалните куќи и зеленилото дефинирано како овоштарници и бавчи во склоп на дворовите.

На просторот на предметниот опфат нема заштитено ниту предложено за заштита природно наследство. Понатаму, на овој простор не се регистрирани градби од културно и историско значење.

Слика бр. 1: Местоположба на планскиот опфат

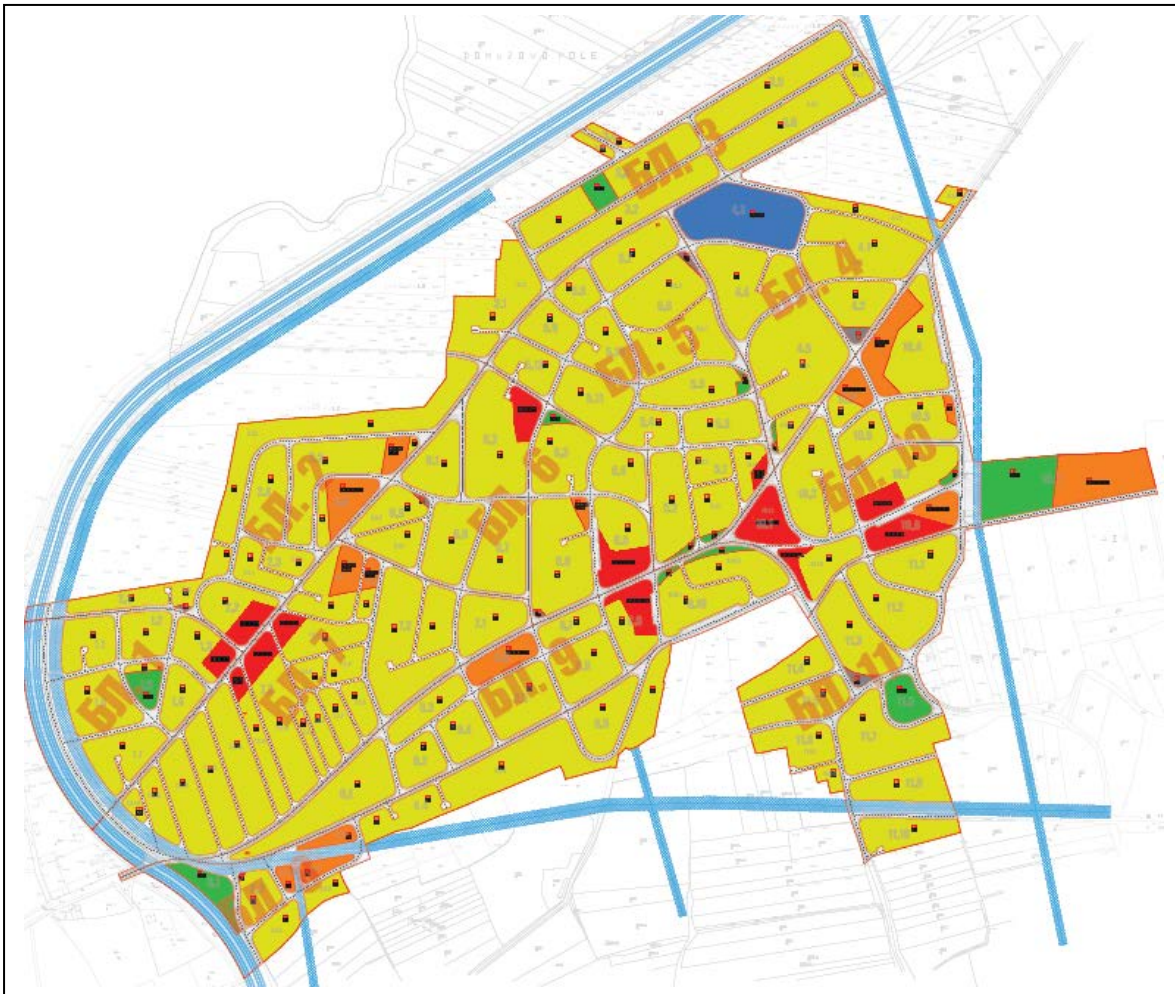

Анализирајќи ги фактите изнесени во претходно може да се дојде до неколку заклучоци, кои всушност ќе представуваат насока за планирање и организирање на просторот:

- Да се изработи урбанистички план за село за просторот во опишаните граници со површина од 117.7 ха;
- При изработката на Урбанистичкиот план за село Долно Оризари максимално да биде почитувана сопственоста особено при дефинирањето на урбанистичките парцели;
- Да се предвидат нови функции, комплементарни на доминантната станбена намена, кои ќе создадат хетероген систем. Истите треба да се во согласност со потребите и барањата на современото живеење и работење;
- Да се дефинираат профили на уличната мрежа во границите на можностите на терен и максимум да се зачуваат постојните улици, пристапи и патеки;
- Да се потенцира постоечкиот, и уште поважно - да се надгради со нов – степенот на озеленетост во рамки на селото. Неговата дистрибуција и организираност во систем на зелени површини, треба да биде приоритет во индиот планерски пристап.
- Да се испланира мрежата на инфраструктурните системи (улици, водовод, канализација, електрика, топловод, гасовод, техничка вода, телекомуникации) со максимално почитување на досега изведеното. Инфраструктурните потреби за селото треба да подлежат на подеднаков третман колку и останатите ставки погоре.

Приказ на Синтезниот план со легенда, даден е на Слика бр. 2.

Слика бр. 2: Синтезен план

Предметниот опфат е со површина од 117.7 ха. Во рамките на овој опфат застапени се следните класи на намени:

- А- Домување (со застапеност од 76,99 или 65,42%)
- Б- Комерцијални и деловни намени (со застапеност од 4,23 или 3,59%)
- В- Јавни Институции (со застапеност од 3,44 или 2,92%)
- Г- Производство, дистрибуција и сервиси (со застапеност од 1,57 или 1,33%)
- Д- Зеленило и рекреација (со застапеност од 2,62 или 2,23%)
- Е- Инфраструктура (со застапеност од 26,97 или 22,91%)

Вака дефинираниот плански опфат, со цел подобра разработка и прегледност на истиот, е поделен на 11 Блокови и тоа:

- Блок 1 – 7.5 ха
- Блок 2 – 8.9 ха
- Блок 3 – 9.4 ха
- Блок 4 – 10.0 ха
- Блок 5 – 12.8 ха
- Блок 6 – 12.0 ха
- Блок 7 – 15.0 ха
- Блок 8 – 7.8 ха

- Блок 9 – 10.7 ха
- Блок 10 – 13.1 ха
- Блок 11 – 10.6 ха

Сообраќајна инфраструктура

Вкупниот опфат на вака предложениот План има површина од околу 117,7 ха. Уличната мрежа во рамките на овај плански опфат, односно во целиот нејзин дел, претрпува големо сообраќајно решение со посебност, а тоа произлегува од основните смерници дадени во програмската задача за максимално почитување на постојната инфраструктура. Во однос на класификација на уличната мрежа, планирана е една улица како примарна, доколку сите останати улици во планираниот опфат спаѓаат во секундарна улична мрежа и тоа сервисни, станбени и пристапни улици – наменети за пристап кон урбаните содржини.

Сите улици се планирани со континуирани пешачки патеки-тротоари, што ќе овозможува непречено и безбедно движење на пешаците. Потребниот број на паркинг места според намената на градбите се решаваат дел како јавни паркинзи, а дел од нив е планирано да се сместат во рамките на сопствените градежни парцели според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.М. бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16 и 31/16). Паркирањето на возилата ќе се решава индивидуално во секоја градежна парцела со Архитектонско- урбанистички проект. Тротоарите треба да бидат препознатливи и според начинот на обработка на завршниот слој, најчесто некој вид “павер” елементи.

Хидротехничка инфраструктура

Водоводна и Комунална инфраструктура

Според конкретните анализи извршени на теренот, како и според податоците добиени од ЈП “Водовод”-Битола и од ЈП “Комуналец”-Битола, низ комплексот поминуваат изведени објекти од водоводната и канализационата мрежа кои се стари и дотраени и истите треба да се обноват и доизградат. Атмосферска канализација не е изведена.

Според податоците од ЈП Стрежево на посочената локација постојат следните подземни инсталации:

- главен цевковод 5Ц5 (609 мм)
- делничен цевковод 5Ц-2 (ПВЦ Ф250)
- делничен цевковод 5Ц-3 (ПВЦ Ф250)
- делничен цевковод 5Ц-4 (ПВЦ Ф200)
- делничен цевковод 5Ц-6 (ПВЦ Ф150)
- цевковод за снабдување на РЕК „Битола,,со сива вода (челичен цевковод 660мм).

Регулационата линија која ја дефинира трасата на цевководот, е позиционирана на 10м. лево и 10м. десно од осовината на цевководот.

Сите новопредвидени водоводни линии се во склад со потребите на блокот и со употреба на полиетиленски цевки ПЕ100 да 110mm NP10b. Хидродинамичкиот притисок е со притисок во граници од 3 - 4 бари. За да се обезбеди циркулација на водното количество во мрежата, а со тоа и поквалитетно водоснабдување на населението се предвидува затворен систем на водоводот.

Канализацијата (атмосферска и фекална) ќе се вклучи во постојната која е поставена низ сите улици и е од сепариран тип, опфатени со различен профил. За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи потребни е да се изведат ревизиони шахти.

Атмосферска канализација за поголем дел од селото не постои. Одводнувањето на атмосферските води потребно е да се врши преку сливници изработени со сифонски систем. Сливниците се поврзани со канализацијата со пластични цевки (ф200), а покриени се со лиено железни капаи. Фекалната канализациона мрежа потребно е да се изведе од пластични цевки ф250 и ќе се влива во постојната канализација ф1500.

Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации

За дефинирање на инсталираната снага на една просечна единица која се затоплува со ел.енергија, се земаат во предвид следните показатели:

- големина на планскиот опфат (117,7ха).
- број жители (планирани до 2026, 10 000)
- опрема.

Покрај постојните, предвидени се нови парцели за инфраструктура каде ќе може да се постават трансформатори. Новопредвидените градби несметано ќе можат да се поврзуваат и на постојната и на новопредвидената електрична инсталација за потребите во планскиот опфат.

Телефонска мрежа

Димензионирањето на фиксната телефонска мрежа ќе се определува според бројот на објекти, нивна функција, како и барањата на Инвеститорите на објектите.

Со новото урбанистичко решение се зголемува бројот на градби, а со тоа и бројот на корисници на телефонски услуги. За таа цел со новото решение на телефонската мрежа ќе се зголемува капацитетот на доводниот телефонски кабел.

До постоечките телефонски шахти, од кои се врши разводот до телефонските разводни ормари, од главната централа доаѓа кабел ТК59TRM 450x4x0.4mm. Планирањето како и приклучувањето на новите потрошувачи ќе се врши во согласност со АД Македонски Телекомуникации - Регионален центар во Битола.

Нумерички показатели

Нумерички показатели за постоечкиот состојба на парцелата и површини по намена на планскиот опфат дадени се во табелите кои следуваат.

Табела 1: Нумерички показатели за планскиот опфат

ПЛАНСКИ ОПФАТ			
Д. О.	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	76.99	65.42
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	4.23	3.59
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	3.44	2.92
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	1.57	1.33
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	2.62	2.23
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.24	0.20
7	РЕКА	1.87	1.59
8	КОЛОВОЗ	14.44	12.27
9	ТРОТОАР	12.29	10.44
ВКУПНО:		117.7	100.00

БЛОК 1			
БЛОК 1	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	3.88	51.87
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.17	2.27
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.25	3.34
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.94	12.57
8	КОЛОВОЗ	1.00	13.37
9	ТРОТОАР	1.24	16.58
ВКУПНО:		7.5	100.00

БЛОК 2			
БЛОК 2	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	6.11	68.50
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.66	7.40
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.26	2.91
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.00	0.00
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.01	0.11
7	РЕКА	0.06	0.67
8	КОЛОВОЗ	1.14	12.78
9	ТРОТОАР	0.68	7.62
ВКУПНО:		8.9	100.00

БЛОК 3			
БЛОК 3	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	6.86	73.13
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.00	0.00
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.20	2.13
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.41	15.03
9	ТРОТОАР	0.91	9.70
ВКУПНО:		9.4	100.00

БЛОК 4			
БЛОК 4	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	6.46	64.41
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.00	0.00
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	1.57	15.65
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.00	0.00
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.07	0.70
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.00	9.97
9	ТРОТОАР	0.93	9.27
ВКУПНО:		10.0	100.00

БЛОК 5			
БЛОК 5	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	9.88	77.07
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.08	0.62
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.13	1.01
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.04	0.31
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.56	12.17
9	ТРОТОАР	1.13	8.81
ВКУПНО:		12.8	100.00

БЛОК 6			
БЛОК 6	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	8.80	73.58
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.09	0.75
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.70	5.85
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.07	0.59
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.04	0.33
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.48	12.37
9	ТРОТОАР	0.78	6.52
ВКУПНО:		12.0	100.00

БЛОК 7			
БЛОК 7	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	10.52	70.32
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.40	2.67
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.50	3.34
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.00	0.00
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.25	1.67
8	КОЛОВОЗ	0.96	6.42
9	ТРОТОАР	2.33	15.57
ВКУПНО:		15.0	100.00

БЛОК 8			
БЛОК 8	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	4.44	56.92
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.44	5.64
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.00	0.00
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.38	4.87
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.01	0.13
7	РЕКА	0.62	7.95
8	КОЛОВОЗ	0.86	11.03
9	ТРОТОАР	1.05	13.46
ВКУПНО:		7.8	100.00

БЛОК 9			
БЛОК 9	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	7.13	66.82
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.44	4.12
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.36	3.37
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.12	1.12
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.66	15.56
9	ТРОТОАР	0.96	9.00
ВКУПНО:		10.7	100.00

БЛОК 10			
БЛОК 10	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	5.23	40.05
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	2.20	16.85
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	1.37	10.49
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	1.07	8.19
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	2.00	15.31
9	ТРОТОАР	1.19	9.11
ВКУПНО:		13.1	100.00

БЛОК 11			
БЛОК 11	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	7.68	72.38
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.00	0.00
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.40	3.77
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.07	0.66
7	РЕКА	0.00	0.00
8	КОЛОВОЗ	1.37	12.91
9	ТРОТОАР	1.09	10.27
ВКУПНО:		10.6	100.00

4.0. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Во случај на неспроведување на Урбанистички План за село Долно Оризари се очекува да се случуваат/ еволуираат следниве состојби:

- Подрачјето кое е во рамките на планскиот опфат и понатаму ќе претставува земјиште со помала економска вредност, а тоа директно влијае на намалување на животниот стандард на локалното население,
- Отсуство на финансиски вложувања што доведува до слаб социо-економски развој,
- Стагнација на трендот за зголемување на вработеноста,
- Зголемување на миграцијата село – град,
- Стагнација на нивото на животен стандард на локалното население и жителите од Општината и Градот Битола,
- Мојност за појава на неконтролирана изградба на стопански објекти и со несоодветни дејности, што може да доведе до нарушување на квалитетот на медиумите на животната средина и загрозување на човековото здравје.
- Пејсажните карактеристики и биолошката разновидност ќе останат непроменети на сегашното ниско ниво.

Исто така, со нереализирање на предвидената сообраќајна и останата комунална инфраструктура, нема да се искористат можностите за понатамошен просторен развој, кои ги нуди ова подрачје.

5.0. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

5.1. Географска положба

Битола е најголемиот градски центар во плодната и најголемата македонска котлина Пелагонија и втор град по големина во Република Македонија. Општина Битола се наоѓа во југозападниот дел на Република Македонија, во подножјето на планината Баба со врвот Пелистер (2601 m), непосредно до грчката граница (Слика бр 3).

Слика бр.3: Местоположба на општина Битола

На север општина Битола се граничи со општините Демир Хисар и Могила, на исток со општина Новаци, на запад со општина Ресен а на југ со Р. Грција. Општината зафаќа површина од 794,53 km².

Локацијата на просторот опфатен со Урбанистичкиот план за село Долно Оризари се наоѓа на источна страна на град Битола, на релативна оддалеченост помала од 2 km од самиот град во низинско подрачје на Пелагонија.

Со Урбанистичкиот план за село зафатена е територија, како логична целина со вкупна површина од 117,7 ха, односно постојната територија на селото Долно Оризари. При изработка на Урбанистичкиот план за село се тргна од објективно оценетите поставки кои секако, произлегуваат од затекнатата состојбата на населбата градена и формирана без било каква регулатива.

5.2. Релјефни карактеристики

Релјефот на општина Битола се карактеризира со планински и низински дел. Градот Битола на север е опколен од четири поврзани ридови со височина од 640 до 890 m, наречени Баир. Тие се дел од Облаковско-снеговската планина (1430 m). Од југ, Градот е заграден со ридот Тумбе Кафе, со височина од 52,40 m кој е огранок на повисокиот планински локалитет Неолица, а таа пак е дел од пространата Баба Планина. Кон исток, Битола е широко отворена кон котлинското дно на Пелагонија, а кон запад, кон флувиоглацијалните наноси на реката Драгор, широката ѓаватоска преграбенска долина и високиот Пелистер.

Теренот на кој лежи градот Битола е наведнат од 715 до 585 m, од запад кон исток, односно од Пелистер и Баба Планина кон Пелагониската котлина, и тоа од 710 до 590 m со што Градот има средна надморска височина од 650 m. Од една страна градот е сместен на рамничарскиот предел, а од друга страна на ридско земјиште и плавински материјал.

Во АНЕКС 1 прикажани се топографската и хипсометриската карата на Битолско поле и град Битола.

5.3. Почва

Основен тип на генетско земјиште во Пелагонија се смолниците. Тие се хидрогени и настанале на езерската тиња по истекувањето на некогашното Пелагониско езеро. Количеството на хумусот се движи од 2 до 4,5%. Овие почви се искористуваат за житни индустриски и градинарски култури. Во општина Битола застапени се следните типови на почви: алувијални, делувијални, алувијално - делувијални, ливадски, кални, ливадско - кални, смолници и останати.

Наслагите од алувијални почви се движат од десеттина сантиметри до неколку метри. Хумус содржат 0,42 – 3,62 %. На алувијалните почви е концентрирано производство на градинарски и индустриски култури. Делувијалните почви се млади почвени типови со мал процент на хумус 1-2 % на кои им е потребно ѓубрење.

Црвениците се раширени по западната периферија на Општината. Содржината на хумусот се движи од 1,18-3,96 % и се одликуваат со помала плодност.

Во АНЕКС 2 дадена е геоморфолошка карта на Битолско поле.

5.4. Хидролошки карактеристики

Ова подрачје на општина Битола припаѓа на сливното подрачје на реката Црна. Во овој дел тоа ги опфаќа, реката Шемница (во северниот дел на Општината), реката Драгор, Крстоарска река, Велушка река и Граешка река.

За целосно искористување на постојниот хидролошки потенцијал на водотеците во ВП “Пелагонија” изградени се акумулациите “Стрежево” на р. Шемница и “Прилеп” на Стара Река. Основна намена на водите од овие акумулации е наводнување на обработливите површини во Пелагонија.

Во планскиот период во ВП “Пелагонија” се предвидува изградба на акумулациите “Бучин” и “Скочивир” на Црна Река и акумулацијата “Цер” на Церска Река. Водите од овие акумулации се предвидуваат за наводнување на обработливите површини,

производство на електрична енергија, водоснабдување на наелението и индустријата, заштита од поплави и задржување на наноси.

Низ градот Битола тече реката Драгор во должина од 4,5 km. Драгор настанува од повеќе мали реки и тоа од Диховскиот Драгор (во должина од 12 km чии изворишен дел го чинат повеќе водотеци што извираат од падините на Пелистер и тоа: Сапунчица, Лак поток, Црвена река и Клисурица) и Братиндолскиот Драгор или Бороица. Вкупната должина на р. Драгор изнесува 25,1 km со обем на вододелниците од 67 km, слив од 188 km² и среден пад од 17,0 ‰. Количеството на вода во реката зависи исклучиво од врнежите и подземните води на Баба и Пелистер. Просечниот протек на р. Драгор низ градот од ноември до јуни изнесува 2 – 3 m³/s.

Статичкото ниво на подземните води во различни подрачја од градот е различна и се движи од 0,50 m па се до 6,50 m. На 22 km од централното подрачје на град Битола се наоѓа вештачкото акумулационо езеро “Стрежево” кое е значаен хидрографски објект за Битола и битолско. На врвот на планината Баба – Пелистер се наоѓаат две леднички езера, повеќе познати како “Пелистерски очи” – Големото и Малото езеро.

Во АНЕКС 3 прикажана е хидрографијата на град Битола и Битолско поле.

5.5. Сеизмички карактеристики

Според сеизмичката карта на Р. Македонија и соодветната секторска студија, поширокото подрачје на Битола во кое спаѓа и предметната локација, се наоѓаат во зона на 7 степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

Во АНЕКС 4 прикажани се сеизмичката карта на подрачјето и објасненијата со соодветни легенди.

5.6. Климатски карактеристики

Подрачјето е посебно карактеристично по своите климатски прилики. Климата е умерено континентална со мали влијанија и на средоземноморската клима. Карактеристично за подрачјето е тоа што летниот период е сув со екстремно високи температури и до 40°C, а зимскиот е врнежлив со снежен покривач од декември до март и екстремно ниски температури од -11°C до -29 °C. Апсолутните минимални температури кои се јавуваат во јануари, февруари, март, април, октомври, ноември и декември се движат од -11°C до -29,4°C, со тоа што просечните негативни температури не поминуваат -5°C. Максималните летни температури се движат од 26 до 39°C. Според, метеоролошките податоците, од метеоролошката станица во градот Битола има средна годишна температура на воздухот од 11,1°C, но со големи отстапувања во одредени години од 10,1°C во 1975 г. до 13,1°C во 1952 г. Најстуден месец е јануари, со просечна месечна температура од 0,6 °C, но со апсолутна минимална температура од -30,4°C. Најтопол месец е јули, со средна месечна температура од 22.2 °C и со апсолутно максимална температура од 41,2 °C. Апсолутното годишно варирање на температурата во воздухот изнесува 71,6 °C што е специфика на подрачјата со континентална клима.

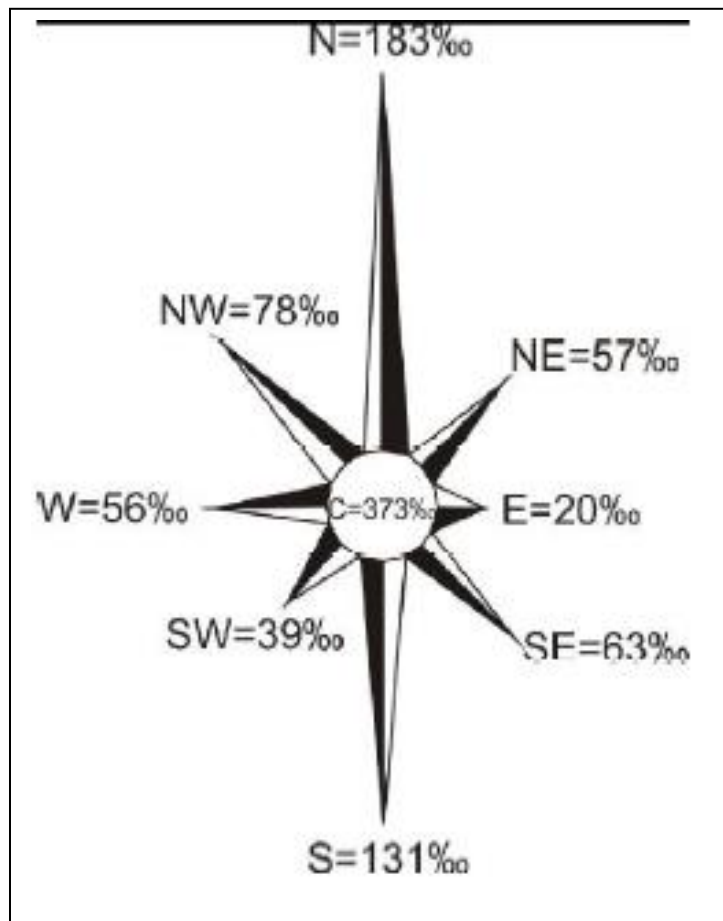
Релативната влажност соодветно на умерената континентална клима е највисока во зимските месеци (> 90%) а најниска во летните месеци (< 50%). Сезонските појави на врнежите немаат строга закономерност. Дождовни периоди се пролетта и доцната есен, со произразити врнежи во месеците април, мај и јуни - напролет и

ноември - наесен. Просечното годишно количество на врнежи изнесува 601 mm. Со вредности кои се движат од 338 mm до 879 mm, што претставува разлика која е близу до просечното количество.

Снегот се јавува во зимскиот период и е со релативно мала височина. Снежен покривач на ова подрачје воглавно се јавува во месеците: декември, јануари, февруари и март. При тоа највисока снежна покривка е констатирана во 1962год. кога изнесувала 63cm, а најниска во 1970 година, само 5cm. Врнежите се од основно значење за режимот на површинските води и го сочинуваат главниот сливен природен дел од водите.

Состојбата со движењето на воздушните маси, појавата на струења, брзини и нивната зачестеност се типични за умерената континентална клима. На Сликата бр.4 прикажана е ружата на ветрови во битолскиот регион опфаќајќи ја локацијата на планскиот опфат.

Слика бр.4: Ружа на ветрови

Специфичната состојба со движењата на воздушните маси, влажноста и орографијата на теренот, условуваат релативно голем број на денови со магла во Пелагонискиот регион. Просечниот број на денови со магла е 40.

5.7. Флора и фауна

Релативно поволните природни услови овозможиле и подрачјето на Битола, Битолско и пошироко да има големо богатство во шумски фонд.

Најголемите и најквалитетните шумски комплекси во битолската општина се протегаат во подрачјето на планинскиот врв Кајмакчалан на Нице Планина и врвот Пелистер со Баба Планина, како и делови до Бигла Планина. Најзастапени видови на дрва се: белиот бор, црниот бор, моликата, буката, дабот, елата и јасиката.

Реонот на Кајмакчалан зафаќа површина од 14.800 ha со резерват на квалитетни шуми (црн бор, бор, ела, бука и др.). Реонот на Баба Планина со врвот Пелистер, со исклучок на регионот на Националниот парк „Пелистер“ (прв национален парк во Р.Македонија, прогласен во 1948 година) зафаќа површина од 10.400 ha (од кои борот – молика автохтониот ендемичен петтоиглен бор *Pinus peuce* откриен од австрискиот ботаничар August Grisebach 1839, во т.н. строго заштитена зона зафаќа еден комплекс од 1.600 ha). По источните падини на Баба Планина има исклучително нискостеблести шуми и тоа даб 8.180 ha, бука 2.067 ha и други видови шуми 840 ha или вкупно 11.087 хектари.

Во вегетацијата на “Пелистер“ има специфично ботаничко значење. Тука растат 88 видови дрвенести растенија, класифицирани во 23 фамилии. Планинската вегетација на “Пелистер“ се расчленува на: 19 заедници, 11 сојузи, и 7 редови.

Од областа на дивата фауна на “Пелистер“ живеат 62 видови животни, меѓу кои се издвојуваат еленот, срната, дивокозата, дивата свиња, мечката, рисот, зајакот, волкот, еребица и камењарката.

Од рибите, значајно е да се истакне присуство на *Salmo trutta peristericus* и пелагониската поточна пастрмка *Salmo trutta pelagonicus*.

Во пределот кој се наоѓа во рамките на планскиот опфат не се евидентирани карактеристични видови од флора и фауна, ендемични и загрозени видови, како и карактеристични живеалишта.

Во АНЕКС 5 прикажани се површините со шуми во Битолското поле, и околу градското подрачје.

5.8. Демографски карактеристики

Во 2004 год. со новата територијална поделба на Р.Македонија подрачјето на Општината Битола е утврдено со закон и ги опфаќа градот Битола и 65-те села : Барешани, Бистрица, Братин Дол, Брусник, Буково, Велушина, Габалавци, Гопеш, Горно Егри, Горно Оризари, Граешница, Дихово, Доленци, Долно Егри, Долно Оризари, Драгарино, Драгожани, Драгош, Древеник, Ѓавато, Жабени, Злокуќани, Кажани, Канино, Карамани, Кишава, Кравари, Крклино, Кременица, Крстоар, Кукуречани, Лавци, Лажец, Лера, Лисолај, Логоварди, Лопатица, Магарево, Маловиште, Метимир, Меџитлија, Нижеполе, Ново Змирнево, Облаково, Олевени, Оптичари, Орехово, Острец, Поешево, Породин, Рамна, Раштани, Ротино, Свињиште, Секирани, Снегово, Средно Егри, Српци, Старо Змирнево, Стрежево, Трн, Трново, Цапари, Црнобуки и Црновец.

Густина на населението е 788 лица/km². Според Пописот од 2002 год. во општината има 95385 жители.

Табела 2: Број на жители, домаќинства и живеалишта

Општина Битола	Вкупно население	Домаќинства	Живеалишта
Град Битола	74550	23010	28155
65 Села	20835	5932	9070
Вкупно население	95385	28942	37225

Табела 3: Население според национална припадност

Општина	Вкупно	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Ост.
Битола	95385	84616	4164	1610	2613	1270	541	21	550
	100%	88.7%	4.36%	1.68%	2,74%	1,33%	0,56%	0,02%	0,57%

Согласно постојната територијална организација, Битола е една од поголемите општини во Република Македонија. Според проценките на населението во 2007 година таа има 93921 жител, што претставува 4,7% од вкупното население во земјата. Во меѓупописниот период 1994-2002 година во Битола дојде до намалување на вкупното население, кое со уште поголем интензитет се одвива и во последните години.

Градското население во Општина Битола бележи тренд на намалување. Независно од ваквите промени учеството на градското во вкупното население останува мошне високо (78%).

Образовната структура на населението во општината Битола, во посматраниот период забележа позитивни промени изразени во намалување на населението со ниско, а пораст на тоа со средно и високо ниво на образование. Во споредба со просекот во земјата Општината Битола се одликува со потпросечна застапеност на лицата со ниско ниво на образование, а натпросечно учество на оние со средно и високо ниво на образование. Оттаму, образовната структура на населението и на работната сила може да се оцени како релативно добра.

Што се однесува на преселничките движења, Општината Битола во голема мера се разликува од другите подрачја во земјата, особено во однос на надворешните миграции. Во внатрешните миграции локалните преселувања се одликуваат со променлива динамика и релативно мал обем. Во меѓуопштинските преселувања, пак, значително поголем е бројот на доселените од отселените лица, односно таа е имиграционо подрачје за жителите од другите општини од Пелагонискиот регион.

5.9. Стопански карактеристики

Во развојот на битолската економија значаен фактор претставуваат природните услови кои придонесуваат за забрзан просперитет на Битола во наредниот период. Ваквите можности се темелат, пред се, на природниот фактор, и тоа, во прв ред на: земјоделството, шумарскиот потенцијал, минералното богатство и др.

Битолското поле го зафаќа најголемиот дел од Пелагониската котлина, со вкупна обработлива површина од околу 70.000 ha. Од неа, најголем дел се ораници, потоа, градинарски површини, овоштарници, лозја и ливади. Со изградбата на хидросистемот Стрежево, создадени се дополнителни поволни услови за развој на земјоделството и за остварување на многу поголеми приноси.

Шумското богатство, исто така, претставува солидна основа за подинамичен развој на севкупната економија на Општината Битола, околните планини Баба – Пелистер, Кајмакчалан и останатите шумски простори располагаат со големи шумски комплекси од огревно и индустриско дрво.

Битола и пошироката околина се познати и со своето разновидно минерално богатство. Ова особено е однесува на големи количества од лигнит и други неметали. Врз основа на овие природни резерви, од 1983 год. работи најголемиот електростопански објект во Македонија, Рударско-енергетскиот комбинат РЕК-Битола.

Како резултат на вака поволни природни можности, во последните децении почнаа да се валоризираат присутните суровински и ресурсни можност во областа на: металната, текстилната, прехранбената, тутунската, графичката индустрија, производството на млеко и млечни производи, алкохолни и безалкохолни пијалоци, шеќер, квасец, шпиритус и др.

За битолската економија од посебно големо значење се следните деловни субјекти: ЗК Пелагонија, Фабриката за квасец и алкохол, Лозар Пелистерка, Жито – Битола, Млин Стојчев, ИМБ Млекара Битола, Пивара Битола, Фабриката за шеќер 4-ти Ноември, Синпекс – Битола, Идеал шипк“, Цермат, Соко Мак, АД Металец – Заштитно друштво, Заштитно друштво “Енигма, Киро Дандаро“, Микена“, Лантана 2, ГП Пелистер и др. Од текстилната индустрија се истакнуваат Родон, Сат мода, Конигнтон, Мокел - ЕЕИИ, Каревски и др.

Земјоделското производство е од големо значење за Битола и битолскиот регион. Имајќи го во предвид рамничарскиот и ридско планинскиот рељеф, со кој во голема мера се одредува карактерот на земјоделското производство во кое преовладува: сточарството (говедарство, овчарство, козарство и свињарство), живинарството (кокошки) и пчеларство, поледелство: житните култури (пченица, јачмен, рж, овес и пченка), индустриските (сончоглед, маслена репа, тутун, шеќерна репа и друго), фуражните култури, (пченка силажа, луцерка, експарзета, сточен грашок, граорица, вештачки ливади и др.), нивските култури (компир, бостан, грав и друго), градинарските (домат, пиперка, кромид, зелка и др.) овоштарството (јаболко, праски, кајсии, сливи, вишни и друго), лозарството (вински и трлезни сорти), печурки, природни ливади и пасишта. Од ова може да се заклучи дека аграрот во битолскиот регион, дава големи можности за развој на стопанството, со отварање на нови работни места, остварување на финансиски ефекти и добар стандард на населението во руралните средини.

5.10. Културно и историско наследство

Пелагонискиот регион се карактеризира со многубројно богатство на сите видови на културното наследство. Најголем број на споменици (72) се регистрирани во општина Битола, а од типот на споменични (градителски) целини претставува старото градско јадро на Битола. Од повеќето битолски споменици на културата највредни и најпознати се: Саат кулата, Безистенот, црквите „Св.Димитрија“, „Пресвета Богородица“, „Св. Недела“, Исак џамија, Јени џамија, Хераклеа Линкестис.

На просторот дефиниран со границата на планскиот опфат во овој плански документ, и во неговата непосредна близина не се евидентирани постојни споменички целини, градби од културно-историско значење и културни предели.

5.11. Сообраќајна инфраструктура

Битола има добри сообраќајни врски со соседните и подалечните градови од земјата и надвор од неа, речиси во сите правци.

Најважни сообраќајни правци и магистрални комуникации кон север се: Битола - Прилеп (М-5) кој се надоврзува со автопатот од меѓународно значење во близина на Градско, потоа на запад: Битола - Охрид (М-5), На југ: Битола - Грчка граница - Лерин (М-5). Многу важни за комуникацијата со градот се и патните правци од регионален карактер: Битола - Крушево, Битола - Демир Хисар - Кичево, Битола - Пелистер, Битола - Ниждополе, Битола - Бач - Старавина, Битола - Маково - Рапеш и др.

Според Просторниот план на Република Македонија (2002 – 2020 г.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- **Е-65** што се поклопува со делови од магистралните патишта **М-3, М-4** и **М-5** (СР-Блаце-Скопје-Кичево-Требеништа-Охрид-Битола-Меџитлија-ГР) – коридор со патен сообраќај во насока север-југ;

- **М-5** – (Крстосница Подмоље-Охрид-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Бабуна – крстосница Отовица-Штип-Кочани-Делчево-БГ-Звевор), со (Крак Битола- крстосница Кукуречани-ГР-Меџитлија).

Врз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 2012) овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- **А3** – (Крстосница Требениште-врска со А-2-крстосница Подмоље-Охрид-Косел-Ресен-Битола-Прилеп-Велес-Штип-Кочани-Делчево- граница со Бугарија – граничен премин Рамна Нива), делница Битола – крстосница Кукуречани – граница со Грција – граничен премин Меџитлија – делница Косел – врска со А-3-Охрид – граница со Албанија – граничен премин Ново Село.

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат *регионални патишта*, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Република Македонија. Релевантен регионален патен правец за предметната локација според Просторниот план на Република Македонија (2002 – 2020 г.) е:

- **Р-106** - (Градско - врска со М-1 – Прилеп-Битола-Макази – врска со Р-505)
- **Р-416** – (Другово- врска со М-4 –Демир Хисар-Кукуречани – врска со М-5).

Врз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12) овој регионален патен правец влегува во групата на регионални патишта “Р1” и се преименува со ознаката:

- **Р1101 (106)** - (Прилеп-врска со А3-Битола-Макази-Царев Двор – врска со Р-1307
- **Р1305 (416)** – (Кукуречани – врска со А3- Демир Хисар – Другово – врска со

А2)

Со железничка линија градот е поврзан со Прилеп - Велес, а меѓународна железничка врска има и со соседна Грција: Битола - Лерин - Воден - Солун, воспоставена уште во 1894 година.

Воздушниот сообраќај се остварува преку Скопскиот аеродром (170km) и Охридскиот аеродром (85km).

Во АНЕКС 6 прикажана е сообраќајната инфраструктура во градското подрачје и околината.

5.12. Хидротехничка инфраструктура

Водоснабдување

На 22 km од Битола се наоѓа вештачкото акумулационо езеро “Стрежево“ кое е значаен хидрографски објект за град Битола и битолско. Изградениот хидросистем “Стрежево“ ги зафаќа сите води од реките Шемница и Драгор со своите притоки и водотеците од Баба планина: Кишавска, Граешка, Остречка, Злокуќанска, Стара Река, Киндерка и истите се влеваат во акумулацијата. Браната е изградена на реката Шемница. Преку главниот доведен канал, се дистрибуира акумулираната вода.

Со изградбата на хидросистемот “Стрежево” е овозможено обезбедување на потребните количини на вода за наводнување на дел од Пелагонија, надолнување до потребните количини на непреработена вода за потребите на ЈП “Водовод” – Битола, обезбедување на потребите од технолошка вода за дел од индустријата (термоелектраната “Битола”, фабриката за шеќер “4^{ти} ноември”, фабриката за квасец и шпиритус, фабриката за преработка на овошје и зеленчук, Трикотажа “Пелистер”...)

Во АНЕКС 7 дадена е карта на водостопанската инфраструктура во овој регион (хидросистемот “Стрежево”).

Канализација

Целокупно изградена канализациона мрежа е 154.000 m од кои: Азбесни цевки 93.000m, бетонски и армирано бетонски 54.000 m и ПВЦ 7.000 m. Употребени се профили од Ø 150 mm до Ø 1500. Бројот на изливни места е 5.

Крајниот реципиент е р.Драгор → р. Црна → Тиквешко езеро → р.Вардар.

Покриеноста со канализациона мрежа на градот Битола е 99 %, а покриеност со канализациона мрежа на Општината е 82%.

За спроведување на сите подземни и надземни објекти и инсталации од инфраструктурата ќе се обезбедат коридори помеѓу регулационите линии и во зависност од потребите и важечките законски и нормативни акти ќе бидат можни интервенции.

5.13. Електроенергетска и телекомуникациска инфраструктура

Од 1983 год. започнато е производството на електрична енергија во РЕК Битола. Денес трите комплетирани блока со индивидуален капацитет од 225 MW или вкупно инсталиран капацитет од 675 MW обезбедуваат просечна годишна електрична енергија од 4.600 GWh. Рударско-енергетскиот комбинат РЕК-Битола е најголемиот електростопански објект во Македонија. Во овој комбинат годишно се одложуваат 20 милиони кубници јаловина, а се ископуваат 6-7 милиони тони лигнит.

Термоелектраната работи 7.900 часови годишно, Дистрибутивната мрежа се напојува главно од 400 киловолтната трафостаница поврзана со РЕК – Битола.

Прогнозата за вкупната потребна едновремена електрична снага за содржините во локалитетот се проценува на $Revk. = 198 \text{ kW}$, односно се предвидува изградба на 1 (една) трафостаница 10 (20) /0,4 kV, со снага од 250 kVA.

Точната снага како и точната локација за градба на новопредвидената трафостаница, ќе се определи во понатамошниот тек на изработка на техничка документација, односно со изработка на Архитектонско-урбанистички проекти и Основни проекти за електрична мрежа.

Од големо значење за Битола е развојот на ПТТ-сообраќајот и на ПТТ-врските кои денес се многу развиени со постојано осовременување во наредниот период. Првата пошта била отворена во 1848 год. па сè до денес овој вид сообраќај бележи многу брз подем. Интензивната изградба на телефонската мрежа во градот се развива по 1975 год., кога во Битола имаше над 5.000 телефонски приклучоци. Денес бројот на корисници е значително поголем, а посебно во подем е мобилната телефонија.

Табела 4: Број на корисници на телефонски линии по тип

Тел. линии	Корисници
Аналогни линии(претплатници)	30.379
Дигитални линии	778
ISDN Bri	763
ISDN Pri	15
Изнајмена линии	225

Димензионирањето на фиксната телефонска мрежа во планскиот опфат ќе се определува според бројот на објекти, нивна функција, како и барањата на Инвеститорите на објектите.

Целиот овој регион е покриен со сигнал на трите компании за мобилна телефонија во РМ: Т-Мобиле, ВИП и Оне.

Во АНЕКС 8 даден е извод од Просторниот план на Република Македонија 2002-2020 година за Енергетската инфраструктура, а во АНЕКС 9 е прикажана Телекомуникациската инфраструктура во Битолското поле и градот Битола.

6.0. ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

При изготвувањето на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина извршени се анализи на веројатните влијанија при имплементација на планскиот документ, при што, истите се детерминираат како влијанија кои позитивно се рефлектираат врз животната средина и оние кои предизвикуваат негативни ефекти врз нејзините медиуми и области.

Анализата подразбира разгледување на влијанијата на планскиот документ како целина и во поширок обем, од глобален, стратегиски аспект, без при тоа, да се разгледуваат поединечните проектни содржини опфатени со Планот. За нив (поединечните проекти), во подоцнежната фаза на имплементација на урбанистичкиот план, за секој поодделно ќе се изработува оцена на нивното влијание врз животната средина и тоа во фаза на градба, оперативна и постоперативна фаза.

Гледано во целина, при имплементацијата на УП се очекуваат позитивни влијанија врз **социо-економскиот развој** на Општината и пошироко, како што се:

- Побрз и порамномерен развој пред се на руралните населби во неспоредната околина, а посредно и врз вкупниот општествено економски и урбан развој и во пошироката околина
- Зголемување на нивото на функционална и комунална опременост уреденост,
- Подобрување на локалната економија,
- Подобрување на сообраќајна инфраструктура и ефикасна комуникација со центрите од повисоко ниво,
- Отворање на нови работни места,
- Зголемување на доходот по глава на жител и стапката на економски раст,
- Зголемување на нивото на животен стандард.

остварено преку:

- Создавање на подобра комуникациски врски,
- Модернизација на патиштата и развој на инфраструктурата, како предуслов за стопански раст на земјата,
- Зголемување на достапност до работните места.

Со овој просторен концепт и со примена на постојните параметри и законски прописи ќе се обезбедат услови за хумано живеење и работа на жителите на село Долно Оризари, т.е. општина Битола и градот Битола но и поширокиот регион преку реализација на урбанизиран и уреден простор со цел за поттикнување на локалното и околното население на економски активности.

Во споредба со постојната изградена површина се гледа дека во планското решение имаме поголема искористеност на земјиштето со што се добива повеќе комуналии за општината, а со уредувањето на комуналниот систем ќе се овозможи поголем квалитет, односно повисок стандард на живеење за жителите во непосредната околина и пошироко. Обемот и динамиката на планското решение ќе го дефинира Општината според интересот и можностите за финансирање.

Влијанија врз населението и човековото здравје

Со имплементација на планскиот документ се очекуваат позитивни долгорочни влијанија врз демографскиот развој на населението од околината што ќе резултира со намалување на миграцијата село-град и зголемување на животниот стандард на

населението.

Во однос на човековото здравје на околното население, не се очекуваат значителни влијанија заради видот и природата на проектните содржини кои не спаѓаат во групата на директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Во прилог на заштитата на животната средина и човековото здравје и намалување на влијанијата одат и предвидените плански решенија и предложените мерки за заштита за сообраќајната и комуналната инфраструктура, во смисла на: обезбедување на појаси со високо зеленило и богато хортикултурно уредување на просторот и сообраќајниците, водоводна и канализациона мрежа, организирано управување со отпадот и сл.

Со тоа, можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површински и подземни води и воздух) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

Во текот на изградбата на предвидените поединечни содржини / објекти во планот се очекуваат времени и локални влијанија кои се резултат на појавата на емисии на прашина, емисија на издувни гасови од градежната механизација, бучава, итн. Нивниот интензитет и обем детално ќе биде анализирани со изработка на соодветните студии за оцена на влијанието на проектите врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина.

Влијанија врз почвата

Со имплементацијана на овој урбанистички план ќе се оствари рационално користење на земјиштето преку негова намена, кое ќе ефектуира со веќе погоре споменатите бенефити.

Не се очекуваат значителни негативни влијанија врз почвата како резултат на имплементација на урбанистичкиот план, имајќи ги во предвид добро композираните плански решенија за комуналната инфраструктура од аспект на соодветно управување со отпадните води и отпадот генериран во рамките на овој опфат.

Во фазата на изградба на поединечните содржини опфатени со УП ќе се предизвикаат негативни влијанија врз почвата (пример: при изградбата на земјените активности и евентуални ископи, влијание врз почва од користење на градежната механизација и т.н.). Интензитетот и обемот на овие влијанија се оценува незначителен и локален и ќе биде анализиран со изработка на соодветните студии за оцена на влијанието на проектите врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина.

Во период на користење на проектните содржини (оперативната фаза) индиректното негативно влијание врз квалитетот на почвата како резултат на издувните гасови од возилата, иако долготрајни, се проценуваат како не многу значајни, со оглед на предвидените заштитни зелени зони. Подлогата каде ќе се наоѓа градежната парцела, предвидена за градба, ќе биде соодветно технички изведена за да се избегне допир на загадувачки супстанции со почвата и настанување на евентуални загадувања. На таков начин ќе се придонесе кон спречување на негативните влијанија врз почвата.

Влијанија врз површинските и подземните води

Не се очекуваат значителни влијанија врз површинските и подземните води. При дефинирањето на концепциското решение за одведување на отпадните води од објектите, водено е сметка предвидените канализациони мрежи за фекалната и атмосферската отпадна вода во потполност да ги задоволуваат техничките барања кои обезбедуваат заштита на животната средина, а со тоа и спречување на влијанија врз површинските и подземните води.

Канализацијата (атмосферска и фекална) ќе се вклучи во постојната која е поставена низ сите улици и е од сепариран тип, опфатени со различен профил. За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи потребни е да се изведат ревизиони шахти. Атмосферска канализација за поголем дел од селото не постои. Одводнувањето на атмосферските води потребно е да се врши преку сливници изработени со сифонски систем. Сливниците се поврзани со канализацијата со пластични цевки (ф 200), а покриени се со лиено железни капаци.

Фекалната канализациона мрежа потребно е да се изведе од пластични цевки ф 250 и ќе се влива во постојната канализација ф1500. Системот комплетно ќе се опреми со сите основни комунални инсталации. Евентуалните интервенции на инсталациите во поглед на нивното одржување и понатамошно осовременување ќе се извршуваат од страна на соодветните јавни претпријатија, а во согласност со техничките нормативи и прописи во соодветните области.

Други потенцијалните опасности кои би можеле да доведат до загадување на почвата и подземните води се сведуваат на акцидентни случаи, но посебните активности и мерки ќе се решат со идните архитектонско градежни проекти и соодветен елаборат за заштита на животната средина.

Влијанија врз воздухот и климатските фактори

Со имплементација на УП за село Долно Оризари не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и промена на климатските фактори од природата на објектите во опфатот и инфраструктурните објекти - заради видот и природата на нивната дејност. Тие не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Во текот на изградбата на објектите предвидени со оваа УП, се очекуваат времени и локални влијанија, во смисла на директни влијанија врз квалитетот на воздухот, како резултат на појавата на емисии на загадувачки супстанции и прашина од механизацијата за изградба.

Во текот на оперативната фаза (користење на објектите) зголемувањето на фреквентноста на возила во рамките на опфатот претставува потенцијална можност за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух. Сепак, предвидените плански решенија за сообраќајната инфраструктура со обезбедување на заштитни појаси од високо зеленило и богато хортикултурно уредување, преставуваат основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

Влијанија предизвикани од зголемена бучава

Во текот на изградбата на планските објекти се очекува зголемено ниво на бучава од градежната механизација која ќе се користи, но овие влијанија се оценуваат како локални и незначителни.

Во текот на користењето на планските објекти можни се негативни влијанија врз животната средина предизвикани од незначително ниво на бучава. Изворите на бучава главно се: работа на комерцијалните објекти и објекти од лесна индустрија и зголемената фреквенција на моторни возила.

Влијанија предизвикани од управувањето со отпадот

Според планските решенија отпадот кој ќе се генерира во планскиот опфат ќе се изнесува од страна на овластени фирми и ќе се депонира на соодветна депонија. Секако дека ова се однесува на комуналниот и инертниот отпад кој според природата на дејностите кои ќе се одвиваат во комплексот, ќе бидат најмногу застапени.

Согласно законската регулатива, создавачите на отпад се должни да ги превземат сите мерки за собирање, складирање и транспорт од страна на овластени правни субјекти и за крајно одлагање на отпадот на соодветни депонии. Со доследна примена на овие законските обврски, не се очекуваат значајни негативни влијанија од управувањето со отпад.

Влијанија врз флората и фауната

Со реализацијата на УП се очекуваат негативни влијанија врз флората и фауната кои се наоѓаат на просторот на планскиот опфат. Не се очекува овие влијанија да бидат значителни.

Формирањето на зоните со заштитно зеленило ќе има позитивно влијание врз пределот кој сега се карактеризира со слаба изобилност на вегетација.

УП ќе има негативно влијание на птиците бидејќи тие се чувствителни при човеково присуство но не поголемо од постоечките влијанија.

Заради деградирање на живеалиштата и прекинување на ареалите на движење, се очекува раселување на дел од животинскиот свет во околниот предел со исти особености. Динамиката на ваквите влијанија ќе завист од динамиката на реализирање на УП. Негативните влијанија ќе бидат локални, но не се очекува да бидат значителни.

Влијанија врз материјалните придобивки

Во опфатот на кој е се однесува планираната урбанизација не се евидентирани значајни материјални добра. Реализацијата на овој Урбанистички план ќе има долгорочни позитивни влијанија. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми и од земјиште со ниска вредност ќе стане простор за урбан развој.

Влијанија врз културното наследство

На просторот кој се наоѓа во планскиот опфат не се регистрирани културни наследства, така што имплементацијата на Урбанистичкиот План за село Долно

Оризари, Општина Битола нема да има никакво влијание.

Влијанија врз пределот и пејсажот

Имплементацијата на УП ќе има позитивно влијание на пределот заради збогатување на неговата разновидност, а особено од аспект на пејсажна и функционална композираност и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај градежните објекти се предвидени зелени површини со хортикултурно уредување.

7.0. ПРЕДВИДЕНИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И НЕУТРАЛИЗАЦИЈА НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА

Соодветно на влијанијата, односно на причините кои придонесуваат планскиот документ да има негативни влијанија врз животната средина, планирани се мерки за заштита, намалување и неутрализирање на овие влијанија.

Мерки за намалување на влијанијата врз населението и човековото здравје

Со имплементација на планскиот документ се очекуваат позитивни долгорочни влијанија врз демографскиот развој на населението од околината што ќе резултира со намалување на миграцијата село-град и зголемување на животниот стандард на населението.

Во однос на човековото здравје на околното население, не се очекуваат значителни влијанија заради видот и природата на проектните содржини кои не спаѓаат во групата на директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Како мерки за намалување на влијанијата се препорачува: доследно обезбедување на појаси со зеленило и богато хортикултурно уредување на комплексот и сообраќајниците.

Исто така, спроведувањето на мерките кои ќе придонесат за спречување, или доколку тоа не е можно, за намалување на влијанијата поодделно врз секој од медиумите на животната средина (вода, воздух, почва), ќе претставуваат доволна гаранција можноста за загрозување на човековото здравје да биде сведена на минимум.

Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Со имплементацијана на овој урбанистички план ќе се оствари рационална пренамена на земјиштето и негово рационално користење со зачувување и унапредување на природните вредности и еколошки атрибути, кое ќе ефектуира со веќе погоре споменатите придобивки.

Се препорачува целосна реализацијана на планските решенија за сообраќајната инфраструктура (вклучувајќи и паркиралишта), односно, истите да се изведат од асфалтирана и непропуслива основа како и изведба на комунална инфраструктура (фекална и атмосферска канализација) за да се елиминираат можностите од несакани истекувања на масла и масти во почвата.

Во однос на отпадот се препорачува создавачите на отпад да ги превземат сите мерки за управување (собирање, складирање и транспорт за крајно одлагање на отпадот на соодветни депонии) на отпадот. Со доследна примена на законските обврски, не се очекуваат значајни негативни влијанија од управувањето со отпад. Отпадот навремено да се изнесува од опфатот од страна на овластени фирми.

Мерки за заштита на површинските и подземните води

Не се очекуваат значителни влијанија врз површинските и подземните води. При дефинирањето на концепциското решение за одведување на отпадните води од планскиот опфат, водено е сметка предвидените канализациони мрежи за

фекалната и атмосферската отпадна вода, во потполност да ги задоволуваат техничките барања кои обезбедуваат заштита на животната средина, а со тоа и спречување на негативните влијанија врз површинските и подземните води.

Обезбедувањето на потребните количини на вода за селото треба да се одвива во правец на: третман на водата како економска категорија; перманентно истражување на површинските и подземните води во обем што ќе ги дефинира потенцијалните ресурси; одредување заштитни зони на сегашните и идните можни изворишта и дефинирање на мерки за нивна заштита; намалување на загубите на вода и зголемување степенот на искористеност водоснабдителните системи преку нивна ревитализација и модернизација; во стопанските комплекси, кои ќе бидат предвидени во границите на планскиот опфат, да се применуваат современи технологии со кои ќе се постигне рационално користење на водата.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е заштита на подземните и површинските води. За таа цел потребно е изградба на канализациски системи за прифаќање и пречистување на отпадните води.

Проектирањето и изградбата на канализацискиот систем во границите на планскиот опфат на селото да се врши паралелно со урбаното ширење на селото. За заштита подземните и површинските води од загадување со отпадни води потребно е стриктно да се спроведува принципот за заштита на квалитетот на водите на самите изворишта на загадување преку: трошоците за заштита на водите од загадување да се сметаат како sostaven дел на развојните планови во водостопанството; изградба на сепарациски канализациски систем во селото; изградба на пречистителни станици за третман на отпадните води со примена на технологија која дава ефикасни резултати.

Отпадните води пред да се испуштат во реципиентот мора да бидат доведени до квалитет према "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".

Мерки за намалување на влијанијата врз воздухот и климатските фактори

Со имплементација на Урбанистичкиот План за село Долно Оризари не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и промена на климатските фактори од исполнување на планираните функции и објекти и заради видот и природата на нивната намена. Тие не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Зголемувањето на фреквентноста на возила во рамките на опфатот претставува потенцијална можност за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух.

Сепак, предвидените плански решенија за сообраќајната инфраструктура со обезбедување на заштитни појаси од високо зеленило и богато хортикултурно уредување преставуваат основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

Како мерки на заштита се препорачува спроведување на плански решенија за сообраќајната инфраструктура со обезбедување на заштитно зеленило и хортикултурно уредување во целиот опфат (нивно одржување со обезбедување на технолошка вода за поливање и одржување на хигиената на сообраќајниците), со што ќе се намалат нарушувања на квалитетот на воздухот.

Мерки кои ќе придонесат за намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух како резултат на емисијата на издувни гасови од зголемената фреквенција на возилата, генерално се однесуваат и на употребата на еколошки горива. Односно, спроведување на законските барања во поглед на постепено намалување на потрошувачката на фосилни горива употребана гориво со мала содржина на сулфур (екстра лесно масло) или природен гас.

Исто така се препорачува користење на алтернативни извори на енергија, доколку во пропратните содржини има потреба од загревни цели.

Мерки за намалување на влијанијата предизвикани од зголемена бучава

Со реализацијата на оваа Планска документација се очекуваат незначајни и локални негативни влијанија врз животната средина предизвикани од зголемена бучава со оглед на промената на класите на намена на земјиштето која е предвидена во рамките на планскиот опфат.

Зголемена бучава се очекува во периодот на градежните активности за реализација на оваа планска документација, од градежната механизацијата и опремата која ќе се користи. Овие влијанија се оценуваат како локални и временски. Поради тоа се препорачува спроведување на добра градежна пракса, избегнување на изведба на дејности во близина на резиденцијални објекти, редовен сервис на механизацијата, и редовно следење на нивото на бучава во текот на изведбените активности.

За овие влијанија потребно е да бидат предложени детални мерки при изработка на елаборатите за заштита на животната средина за предвидените објекти со урбанистичкиот план (сообраќајна и комунална инфраструктура, лесна и загадувачка индустрија итн.).

Зголемувањето на фреквенцијата на возила во самата област претставува потенцијална можност за зголемена бучава во текот на фазата на користењето на земјиштето и објектите планирани со овој урбанистички план.

Поради тоа се препорачува обезбедување на заштитно зеленило по должина на сообраќајниците и формирање на зелени коридори.

Мерки за намалување на влијанијата од создадениот отпад

Според планските решенија се препорачува отпадот да се собира, селектира и навремено превземе од овластени фирми и да се депонира на соодветни депонии. Секако дека ова се однесува на комуналниот и неопасен отпад, кој според природата на дејноста ќе се генерира во рамките на планскиот опфат.

Со доследна примена на овие законските обврски, не се очекуваат значајни негативни влијанија од управувањето со отпад.

Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Со реализацијата на Планот можни се негативни влијанија врз флората и фауната кои се наоѓаат на просторот на планскиот опфат, но истите нема да бидат значајни.

Во пределот кој се наоѓа во рамките на планскиот опфат не се евидентирани карактеристични видови од флора и фауна, ендемични и загрозени видови, како и

карактеристични живеалишта.

Можно е негативно влијание врз птиците бидејќи тие се чувствителни при човеково присуство.

Со формирање на заштитните зелени зони со висока и ниска вегетација и хортикултурно уредување на просторот, дел од флората ќе се компензира, а со тоа ќе се ублажат негативните влијанија.

Со примената на погоре препорачаните мерки и решенија за правилно управување со просторот, отпадните води и отпадот, индиректно ќе се ублажат негативни влијанија врз флората и фауната.

Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

На просторот кој се наоѓа во планскиот опфат не се регистрирани културни наслетства. Мерки не се предвидени.

Влијанија врз материјалните придобивки

На локацијата на кој се однесува оваа планска документација не се евидентирани значајни материјални добра. Реализацијата на овој Урбанистички план ќе има долгорочни позитивни влијанија. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми и од земјиште со ниска вредност ќе стане простор за урбан развој. Мерки не се предвидени

Мерки за намалување на влијанијата врз пределот и пејсажот

Имплементацијата на УП ќе има позитивно влијание на пределот од аспект на пејзажна и функционална компонираност со околината и постојната сообраќајна мрежа и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај градежните објекти се предвидени зелени површини со богато хортикултурно уредување. Мерки не се предвидени.

Мерки предвидени за заштита од несреќи и хаварии

Мерки за заштита, пропишани со овој плански документ, преставуваат урбанистички мерки за заштита на опфатот од неповолни фактори и нивното негативно влијание на животната и работната средина.

Како најбитно, во мерки на заштита се смета оневозможување на појавата на неконтролирано градење, односно градењето без планска и проектна документација. Тоа секогаш претставува можност за изнаоѓање на импровизирачки решенија без притоа комплексно да се предвидат мерки за решавање на опасноста од природни стихии, ерозија, земјотреси, поплави, мерки за заштита од областа општонародна одбрана, заштита на изворишта на вода за пиење и сл.

Со оваа Планска документација концепциски се предвидуваат сите потребни мерки за заштита од несреќи и хаварии, придржувајќи се притоа кон законските обврски од оваа област.

При изработката на УП се предвидени и пропишани мерки за заштита од пожари, согласно законската регулатива.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, планскиот опфат, во случај на пожар ќе го опслужува противпожарната единица од Битола.

Во процесот на планирање ќе се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави ќе се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари. Затоа ќе се планирана сообраќајна инфраструктура со хоризонталните и вертикалните елементи на коловозот да овозможат непречена интервенција на противпожарните возила, доводната мрежа на вода да е со капацитет кој овозможува напојување на надворешната хидрантска мрежа околу градбите, во согласност со ПП норми и стандарди, водењето на другата инфраструктура да е во инфраструктурни коридори, подземно поставени на дозволени безбедносни меѓусебни растојанија, кое ќе се дефинира со основните проекти.

Пешачките патеки во внатрешноста на локацијата ќе бидат концепирани и димензионирани да можат да обезбедат режимски сообраќај до предвидените и постојните градби во случај на пожар. Истите ќе се димензионирани со доволна широчина на пристапот и соодветна конструкција, за да овозможи лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожар и спасување на луѓето.

Рабниците на пристапниот ќе бидат со висина не поголема од 7,0 см и закосени поради лесен пристап на пожарни возила до објектот.

Во однос на мерките предвидени за заштита од хаварии при процесните активности, истите ќе се предвидат со архитектонско-урбанистичките проекти за секој објект одделно.

За ефикасна заштита на вработените и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во соодветни центри за обука.

8.0. АЛТЕРНАТИВИ

При изработката на плански документи со кои се предвидува уредување на простори наменети за изведување на проекти, нужно внимание треба да се обрне на споредбена анализа на повеќе алтернативни решанија. Анализата на алтернативите се прави од аспект на најдобро избрана локација, нејзината намена, економската оправданост и финансиските можности. Овие аспекти се разгледуваат со цел да се изнајде најдоброто решение кое ќе придонесе за максимална можна заштита на животната средина.

Меѓутоа, со оглед на тоа што за УП локацијата на планскиот опфат е однапред дефинирана, како и намената, во согласност со тоа од страна на корисникот на просторот и изготвувачот на Планот не се разгледувани алтернативни решенија. Местоположбата на локацијата во однос на општината Битола и во однос на сообраќајните коридори и инфраструктурните системи, можноста за пристап, се оценуваат како позитивна оправданост во однос на избрана локација, намена и економска оправданост.

9.0. ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Со реализација на Планот за мониторинг на животната средина ќе се приберат податоци кои можат да послужат за документирање на статусот на одреден медиум на животната средина (воздух, вода, почва) и нејзините области, како и следење на ефектите од применетите мерки за ублажување. Исто така, планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки.

Основните цели на Планот за мониторинг се:

- Да се потврди дека договорените услови при одобрувањето на планскиот документ се соодветно спроведени,
- Да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности,
- Да се овозможи управување со непредвидените влијанија или промени и
- Да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина.

Реализацијата на Планот за мониторинг подразбира следење на соодветни индикатори преку кои ќе се согледаат остварувањата на целите на планскиот документ, како и следење на промените на состојбата на медиумите на животната средина како резултат на имплементацијата на планскиот документ, во согласност со законските обврски. Тоа е прикажано во Табела 6.

Табела 5: Мониторинг план

Цели	Предмет	Индикатори	Мониторинг	Верификација
– Подобрување на квалитетот на живеењето и зголемување на животниот стандард	– Население	– Зголемен број на вработени; – Зголемен приход по глава на жител; – Прираст на населението; – Зголемување на буџетот на Општината и пошироко	– Редовен попис на населението; – Статистички и финансиски извештаи; – Финансиски извештаи.	– Завод за статистика; – Министерство за финансии.
– Заштита на животната средина со имплементација на Планот	– Сите медиуми на животната средина	– Бројот на подготвените студии/елаборати за оцена на влијанијата врз животната средина.	– Мониторинг над спроведување на мерките дефинирани во студиите/елаборатите за оцена на влијанијата врз животната средина.	– МЖСПП – Локална самоуправа Битола
– Одржување на постојаното ниво на флора и фауна	– Покарактеристични живеалишта	– Задржан број на првично идентификувани живеалишта.	– Мониторинг над видовите на живеалиштата	– МЖСПП
– Подобрување на квалитетот на воздухот	– Квалитет на амбиентен воздух	– Изведени заштитни зелени зони; – Примена на еколошки горива; – Користење на алтернативни извори на енергија	– Мониторинг на квалитет на амбиентен воздух; – Мониторинг на емисии од испусти мобилни извори (автомобили); – Мониторинг на емисии на воздух од евентуални стационарни извори (котлара).	– Извештаи за реализацијана Планот, – Сопствен мониторинг од страна на операторите; – МЖСПП – Локална самоуправа Битола
– Зачувување на квалитетот на водата	– Површински води – Подземни води/квалитет на вода за пиење од бунари.	– Изведена канализациона мрежа. – Изведена пречистителна станица	– Мониторинг на квалитет на отпадна вода пред испуст во реципиент; – Мониторинг на квалитет на подземна вода	– МЖСПП и – Локална самоуправа Битола

Цели	Предмет	Индикатори	Мониторинг	Верификација
– Зачувување на квалитетот на почвата	– Почва	– Изведена канализациона мрежа; – Изведена пречистителна станица – Применети планови за управување со отпад;	– Мониторинг на квалитетот на почвата.	– МЖСПП и – Локална самоуправа Битола
– Минимизирање на отпадот, рециклирање и повторна употреба во тековните активности	– Медиуми на животната средина	– Имплементација на програмите за управување со отпад за сите поединечни објекти; – Имплементација на мерките, предложени во студиите/елаборатите за оцена на влијанијата врз животната средина.	– Степен на имплементација на програмите за управување со отпад на правните и физичките лица во планираниот опфат.	– МЖСПП и – Локална самоуправа Битола
– Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии	– Медиуми на животната средина	– Примена на препораките дадени во студиите/планови и програми за заштита од несреќи и хаварии.	– Степен на имплементација на препораките дадени во студиите/планови и програми за заштита од несреќи и хаварии.	– Извештај за реализација на Планот.

10.0. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Документот на **Урбанистички план за село Долно Оризари, Општина Битола**, претставува плански документ за кој е потребно да се спроведе постапка за Стратегиска оцена на животната средина и да се изготви соодветен Извештај (согласно Законот за животна средина – Сл. весник на РМ бр. 53/05; 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 47/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14 и 44/15).

Планската документација е изработена во согласност со Законот за Просторно и урбанистичко планирање – (Сл.Весник 199 од 30 декември 2014г. - пречистен текст).

Урбанистички план за село Долно Оризари, Општина Битола е изработен согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл.весник на Р.М. бр. 51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12 и 55/13) и Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ бр. 63/12, 126/12, 19/13 и 95/13) за плански период 2016 – 2026 год.

По барање на Општина Битола, од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање подготвени се Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички План за село Долно Оризари, Општина Битола со тех.бр. Y19014 од јуни 2014 год.

Изработувач на Урбанистички план за село „Долно Оризари“ со технички број 45-104/14 од 03.2016 изработена од ДОО „ЕСПЕРАНЦА“, е друштвото за проектирање, услуги и трговија ЕСПЕРАНЦА увоз-извоз Битола ДОО.

Изработувачот поседува ЛИЦЕНЦА за изработување на урбанистички планови со бр. 0079, издадена 09.06.2014 година.

Со изработката на Урбанистички план за село Долно Оризари, Општина Битола треба да се овозможи максимално искористување на градежното земјиште и зголемување на вредноста на земјиштето, преку задржување на постојните објекти, зголемување на површините за градба и катноста за парцелите каде постои можност, усогласување на катастарски со градежни парцели каде постои можност и овозможување на подобра реализација на градежните парцели.

Планскиот концепт на развојот и уредувањето на селските подрачја претставува значајно, стратешко прашање и интегрален дел на глобалниот концепт на долгорочниот просторен развој на државата. Негова основна определба претставува унапредување на квалитетот на животните услови во руралната средина и намалување на постојната разлика во однос на условите во урбаните средини, преку интегрален-сеопфатен развој на селото.

Изготвувач на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина, за предметниот Урбанистички План е Друштвото за технолошки и лабораториски испитувања, проектирање и услуги „ТЕХНОЛАБ“, ДОО, Скопје. Овој Извештај е изработен во согласност со Уредбата за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина (Сл.весник на РМ бр.153/07).

Овој Извештај е изработен во согласност со Уредбата за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина (Сл.весник на РМ бр.153/07).

Урбанистичкиот план за село Долно Оризари согласно Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови (Сл.весник на РМ бр 142/15) се состои од:

- **Документациона Основа**
- **Планска Документација**

Со Урбанистичкиот план за село зафатена е територија, како логична целина со вкупна површина од 117,7 ха, односно постојната територија на селото Долно Оризари. При изработка на Урбанистичкиот план за село се тргна од објективно оценатите поставки кои секако, произлегуваат од затекнатата состојбата на населбата градена и формирана без било каква регулатива. Притоа, се мисли на следните поставки:

- рационално користење на земјиштето;
- максимално задржување и вклопување на постојниот изграден фонд;
- формирање на хетерогена населба со планирање на соодветна застапеност на намени, компатибилни со основната;
- максимално искористување на постојната мрежа на улици, патеки и пристапи – притоа значајно е почитување на сообраќајното решение согласно ГУП на Град Битола;
- максимално искористување на постојната инфраструктура;
- оформување на урбанистичка и архитектонска целина;
- вградување на заштитни мерки;
- почитување и валоризација на културното градителско наследство;

За разгледуваното планско подрачје до сега не постоеле други урбанистичко плански документи.

За простор во рамките на дефинираниот плански опфат постоечки плански документ е планот од највисок ранг - Просторен план на Р.Македонија 2002-2020 година. Овој Урбанистички план за село, се во релација со важечките документации од повисок ранг кои го опфаќаат или тангираат предметниот опфат. Тоа се:

- Просторниот план на Република Македонија;
- Генералниот план на Град Битола 1999 - 2009 год;
- Деталните Урбанистички планови за одредени блокови во Општина Битола, кои се наоѓаат во близина на просторната диспозиција на село Долно Оризари;
- Урбанистичките планови за околните села и сл.

Согласно Локалниот акционен план за економски развој на општина Битола (ЛЕР), и Стратегијата за локален развој на општина Битола, во рамките на големиот број предвидени можности и активности, зацртани се смерници за економскиот развој на самата Општина и градот Битола.

Границите на овој Урбанистички план за село Долно Оризари се поклопуваат со опфатот на градежниот реон на селото Долно Оризари. Вкупниот опфат има површина од околу 117.7 ха во рамки на регулациона линија.

Локацијата на просторот опфатен со Урбанистичкиот план за село Долно Оризари се наоѓа на источна страна на град Битола, на релативна оддалеченост помала од 2 km од самиот град во низинско подрачје на Пелагонија.

Со Урбанистичкиот план за село зафатена е територија, како логична целина со вкупна површина од 117,7 ха, односно постојната територија на селото Долно Оризари. При изработка на Урбанистичкиот план за село се тргна од објективно

оценетите поставки кои секако, произлегуваат од затекнатата состојбата на населбата градена и формирана без било каква регулатива.

Концептот на развојот и уредувањето на селските подрачја за основа ги има целите со кои е предвидено: намалување и постапно запирање на процесот на депопулација на руралните населби; подобрување на демографската структура и социјалната положба на руралното население; создавање на општествени услови за стопански просперитет на селото и економска сигурност на селското население; стимулирање на развојот на основните дејности преку активирање на локалните потенцијали, оптимално искористување на природните погодности и осовременување на производството; подобрување на животните услови преку плански насочено уредување на населбите и целосно опремување со елементи на комунална инфраструктура; интегрално планирање на развојот на населените места и организација, уредување и користење на севкупната површина во границите на атарот и обезбедување на целосна интеграција на руралните населби во системот на населбите во функционалните единици.

Анализирајќи ги фактите изнесени во претходно може да се дојде до неколку заклучоци, кои всушност ќе представуваат насока за планирање и организирање на просторот:

- Да се изработи урбанистички план за село за просторот во опишаните граници со површина од 117.7 ха;
- При изработката на Урбанистичкиот план за село Долно Оризари максимално да биде почитувана сопственоста особено при дефинирањето на урбанистичките парцели;
- Да се предвидат нови функции, комплементарни на доминантната станбена намена, кои ќе создадат хетероген систем. Истите треба да се во согласност со потребите и барањата на современото живеење и работење;
- Да се дефинираат профили на уличната мрежа во границите на можностите на терен и максимум да се зачуваат постојните улици, пристапи и патеки;
- Да се потенцира постоечкиот, и уште поважно - да се надгради со нов – степенот на озеленетост во рамки на селото. Неговата дистрибуција и организираност во систем на зелени површини, треба да биде приоритет во идниот планерски пристап.
- Да се испланира мрежата на инфраструктурните системи (улици, водовод, канализација, електрика, топловод, гасовод, техничка вода, телекомуникации) со максимално почитување на досега изведеното. Инфраструктурните потреби за селото треба да подлежат на подеднаков третман колку и останатите ставки погоре.

Предметниот опфат е со површина од 117.7 ха. Во рамките на овој опфат застапени се следните класи на намени:

- А- Домување (со застапеност од 76,99 или 65,42%)
- Б- Комерцијални и деловни намени (со застапеност од 4,23 или 3,59%)
- В- Јавни Институции (со застапеност од 3,44 или 2,92%)
- Г- Производство, дистрибуција и сервиси (со застапеност од 1,57 или 1,33%)
- Д- Зеленило и рекреација (со застапеност од 2,62 или 2,23%)
- Е- Инфраструктура (со застапеност од 26,97 или 22,91%)

Вака дефинирираниот плански опфат, со цел подобра разработка и прегледност на истиот, е поделен на 11 Блокови и тоа:

- Блок 1 – 7.5 ха
- Блок 2 – 8.9 ха
- Блок 3 – 9.4 ха
- Блок 4 – 10.0 ха

- Блок 5 – 12.8 ха
- Блок 6 – 12.0 ха
- Блок 7 – 15.0 ха
- Блок 8 – 7.8 ха
- Блок 9 – 10.7 ха
- Блок 10 – 13.1 ха
- Блок 11 – 10.6 ха

Сообраќајна инфраструктура

Вкупниот опфат на вака предложениот План има површина од околу 117,7 ха. Уличната мрежа во рамките на овај плански опфат, односно во целиот нејзин дел, претрпува големо сообраќајно решение со посебност, а тоа произлегува од основните смерници дадени во програмската задача за максимално почитување на постојната инфраструктура. Во однос на класификација на уличната мрежа, планирана е една улица како примарна, доколку сите останати улици во планираниот опфат спаѓаат во секундарна улична мрежа и тоа сервисни, станбени и пристапни улици – наменети за пристап кон урбаните содржини.

Сите улици се планирани со континуирани пешачки патеки-тротоари, што ќе овозможува непречено и безбедно движење на пешаците. Потребниот број на паркинг места според намената на градбите се решаваат дел како јавни паркинзи, а дел од нив е планирано да се сместат во рамките на сопствените градежни парцели според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл.Весник на Р.М. бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16 и 31/16). Паркирањето на возилата ќе се решава индивидуално во секоја градежна парцела со Архитектонско- урбанистички проект. Тротоарите треба да бидат препознатливи и според начинот на обработка на завршниот слој, најчесто некој вид “павер” елементи.

Хидротехничка инфраструктура

Водоводна и Комунална инфраструктура

Според конкретните анализи извршени на теренот, како и според податоците добиени од ЈП “Водовод”-Битола и од ЈП “Комуналец”-Битола, низ комплексот поминуваат изведени објекти од водоводната и канализационата мрежа кои се стари и дотраени и истите треба да се обноват и доизградат. Атмосферска канализација не е изведена.

Според податоците од ЈП Стрежево на посочената локација постојат следните подземни инсталации:

- главен цевковод 5Ц5 (609 мм)
- делничен цевковод 5Ц-2 (ПВЦ Ф250)
- делничен цевковод 5Ц-3 (ПВЦ Ф250)
- делничен цевковод 5Ц-4 (ПВЦ Ф200)
- делничен цевковод 5Ц-6 (ПВЦ Ф150)
- цевковод за снабдување на РЕК „Битола,,со сива вода (челичен цевковод 660мм).

Канализацијата (атмосферска и фекална) ќе се вклучи во постојната која е поставена низ сите улици и е од сепариран тип, опфатени со различен профил. За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи потребни е да се изведат ревизиони шахти.

Атмосферска канализација за поголем дел од селото не постои. Одводнувањето на атмосферските води потребно е да се врши преку сливници изработени со сифонски систем. Сливниците се поврзани со канализацијата со пластични цевки (ф200), а покриени се со лиено железни капаци. Фекалната канализациона мрежа потребно е да се изведе од пластични цевки ф250 и ќе се влива во постојната канализација ф1500.

Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации

За дефинирање на инсталираната снага на една просечна единица која се затоплува со ел.енергија, се земаат во предвид следните показатели:

- големина на планскиот опфат (117,7ха).
- број жители (планирани до 2026, 10 000)
- опрема.

Покрај постојните, предвидени се нови парцели за инфраструктура каде ќе може да се постават трансформатори. Новопредвидените градби несметано ќе можат да се поврзуваат и на постојната и на новопредвидената електрична инсталација за потребите во планскиот опфат.

Телефонска мрежа

Димензионирањето на фиксната телефонска мрежа ќе се определува според бројот на објекти, нивна функција, како и барањата на Инвеститорите на објектите.

Нумерички показатели

Нумерички показатели за постоечкиот состојба на парцелата и површини по намена на планскиот опфат дадени се во табелите кои следуваат.

Табела 1: Нумерички показатели за планскиот опфат

ПЛАНСКИ ОПФАТ			
Д. О.	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	76.99	65.42
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	4.23	3.59
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	3.44	2.92
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	1.57	1.33
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	2.62	2.23
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.24	0.20
7	РЕКА	1.87	1.59
8	КОЛОВОЗ	14.44	12.27
9	ТРОТОАР	12.29	10.44
ВКУПНО:		117.7	100.00

БЛОК 1			
БЛОК 1	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	3.88	51.87
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.00	0.00
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.17	2.27
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.25	3.34
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.00	0.00
7	РЕКА	0.94	12.57
8	КОЛОВОЗ	1.00	13.37
9	ТРОТОАР	1.24	16.58
ВКУПНО:		7.5	100.00

БЛОК 2			
БЛОК 2	КЛАСА НА НАМЕНА	ha	%
1	ДОМУВАЊЕ	6.11	68.50
2	КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	0.66	7.40
3	ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ	0.26	2.91
4	ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ	0.00	0.00
5	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА	0.00	0.00
6	ИНФРАСТРУКТУРА	0.01	0.11
7	РЕКА	0.06	0.67
8	КОЛОВОЗ	1.14	12.78
9	ТРОТОАР	0.68	7.62
ВКУПНО:		8.9	100.00

Во случај на неспроведување на Урбанистичкиот план се очекува да се случуваат/ еволуираат следниве состојби:

- Подрачјето кое е во рамките на планскиот опфат и понатаму ќе претставува земјиште со помала економска вредност, а тоа директно влијае на намалување на животниот стандард на локалното население,
- Отсуство на афирмација на туризам и содржини за рекреација, што претставуваат движечка сила за побрз и порамномерен развој пред се на руралните населби во неспоредна околина на големите градски центри, а посредно и врз вкупниот општествено економски и урбан развој и во пошироката околина, односно блиските урбани центри,
- Отсуство на финансиски вложувања што доведува до слаб социо-економски развој,
- Стагнација на трендот за зголемување на вработеноста,
- Зголемување на миграцијата село – град,
- Стагнација на нивото на животен стандард на локалното население на село Долно Оризари и жителите од Општината Битола,
- Моќност за појава на неконтролирана изградба на стамбени и стопански објекти и со несоодветни дејности без соодветна комунална и енергетска инфраструктура, што може да доведе до нарушување на квалитетот на медиумите на животната средина и загрозување на човековото здравје.
- Пејсажните карактеристики и биолошката разновидност ќе останат непроменети на сегашното ниско ниво.

Исто така, со нереализирање на предвидената сообраќајна и останата комунална инфраструктура, нема да се искористат можностите за понатамошен просторен развој, кои ги нуди ова подрачје.

При изготвувањето на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина извршени се анализи на веројатните влијанија при имплементација на планскиот документ, при што, истите се детерминираат како влијанија кои позитивно се рефлектираат врз животната средина и оние кои предизвикуваат негативни ефекти врз нејзините медиуми и области.

Анализата подразбира разгледување на влијанијата на планскиот документ како целина и во поширок обем, од глобален, стратегиски аспект, без при тоа, да се разгледуваат поединечните проектни содржини опфатени со Урбанистичкиот План. За нив (поединечните проекти), во подоцнежната фаза на имплементација на урбанистичкиот план, за секој поодделно ќе се изработува оцена на нивното влијание врз животната средина и тоа во фаза на градба, оперативна и постоперативна фаза.

Гледано во целина, при имплементацијата на Урбанистички план за село Долно Оризари, Општина Битола се очекуваат позитивни влијанија врз социо-економскиот развој на Долно Оризари, Општина Битола и поширокото опкружувањена Градот

Битола, како што се:

- Побрз и порамномерен развој пред се на руралните населби во неспоредната околина, а посредно и врз вкупниот општествено економски и урбан развој и во пошироката околина
- Зголемување на нивото на функционална и комунална опременост уреденост на селските населби,
- Подобрување на локалната сообраќајна инфраструктура и ефикасна комуникација со центрите од повисоко ниво,
- Отворање на нови работни места,
- Зголемување на доходот по глава на жител и стапката на економски раст,
- Зголемување на нивото на животен стандард,

остварено преку:

- Создавање на подобра мрежа на комуникациски врски,
- Модернизација на патиштата и развој на инфраструктурата, како предуслов за стопански раст на земјата,
- Зголемување на достапност до работните места.

Со овој просторен концепт и со примена на постојните параметри и законски прописи ќе се овозможи заживување на викенд туризмот со што ќе се обезбедат услови за хумано живеење и работа на жителите на село Долно Оризари, т.е. општина Битола, но и поширокиот регион преку реализација на урбанизиран и уреден простор со цел за поттикнување на локалното и околното население на економски активности.

Во споредба со постојната изградена површина се гледа дека во планското решение имаме поголема искористеност на земјиштето со што се добива повеќе комуналии за општината, а со уредувањето на комуналниот систем ќе се овозможи поголем квалитет, односно повисок стандард на живеење за жителите во непосредната околина и пошироко. Обемот и динамиката на планското решение ќе го дефинира Општината според интересот и можностите за финансирање.

Влијанија врз населението и човековото здравје

Со имплементација на планскиот документ се очекуваат позитивни долгорочни влијанија врз демографскиот развој на населението од околината што ќе резултира со намалување на миграцијата село-град и зголемување на животниот стандард на населението.

Во однос на човековото здравје на околното население, не се очекуваат значителни влијанија заради видот и природата на проектните содржини кои не спаѓаат во групата на директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Во прилог на заштитата на животната средина и човековото здравје и намалување на влијанијата одат и предвидените плански решенија и предложените мерки за заштита за сообраќајната и комуналната инфраструктура, во смисла на: обезбедување на појаси со високо зеленило и богато хортикултурно уредување на просторот и сообраќајниците, водоводна и канализациона мрежа, организирано управување со отпадот и сл. Со тоа, можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површински и подземни води и воздух) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

Влијанија врз почвата

Со имплементацијана на овој урбанистички план ќе се оствари рационално користење на земјиштето преку негова намена, кое ќе ефектуира со веќе погоре споменатите бенефити.

Не се очекуваат значителни негативни влијанија врз почвата како резултат на имплементација на урбанистичкиот план, имајќи ги во предвид добро компонираните плански решенија за комуналната инфраструктура од аспект на соодветно управување со отпадните води и отпадот генериран во рамките на овој опфат.

Во фазата на изградба на поединечните содржини опфатени со УП ќе се предизвикаат негативни влијанија врз почвата (пример: при изградбата на земјените активности и евентуални ископи, влијание врз почва од користење на градежната механизација и т.н.). Интензитетот и обемот на овие влијанија се оценува незначителен и локален и ќе биде анализиран со изработка на соодветните студии за оцена на влијанието на проектите врз животната средина и елаборатите за заштита на животната средина.

Влијанија врз површинските и подземните води

Не се очекуваат значителни влијанија врз површинските и подземните води. При дефинирањето на концепциското решение за одведување на отпадните води од објектите, водено е сметка предвидените канализациони мрежи за фекалната и атмосферската отпадна вода во потполност да ги задоволуваат техничките барања кои обезбедуваат заштита на животната средина, а со тоа и спречување на влијанија врз површинските и подземните води.

Канализацијата (атмосферска и фекална) ќе се вклучи во постојната која е поставена низ сите улици и е од сепариран тип, опфатени со различен профил. За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи потребни е да се изведат ревизиони шахти. Атмосферска канализација за поголем дел од селото не постои. Одводнувањето на атмосферските води потребно е да се врши преку сливници изработени со сифонски систем. Сливниците се поврзани со канализацијата со пластични цевки (ф 200), а покриени се со лиено железни капаци.

Фекалната канализациона мрежа потребно е да се изведе од пластични цевки ф 250 и ќе се влива во постојната канализација ф1500. Системот комплетно ќе се опреми со сите основни комунални инсталации. Евентуалните интервенции на инсталациите во поглед на нивното одржување и понатамошно осовременување ќе се извршуваат од страна на соодветните јавни претпријатија, а во согласност со техничките нормативи и прописи во соодветните области.

Влијанија врз воздухот и климатските фактори

Со имплементација на УП за село Долно Оризари не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и промена на климатските фактори од природата на објектите во опфатот и инфраструктурните објекти - заради видот и природата на нивната дејност. Тие не спаѓаат во групата на големи и директни згадувачи на животната средина и човековото здравје.

Во текот на изградбата на објектите предвидени со оваа УП, се очекуваат времени и локални влијанија, во смисла на директни влијанија врз квалитетот на воздухот, како резултат на појавата на емисии на загадувачки супстанции и прашина од механизацијата за изградба.

Влијанија предизвикани од зголемена бучава

Во текот на изградбата на планските објекти се очекува зголемено ниво на бучава од градежната механизација која ќе се користи, но овие влијанија се оценуваат како локални и незначителни.

Во текот на користењето на планските објекти можни се негативни влијанија врз животната средина предизвикани од незначително ниво на бучава. Изворите на бучава главно се: работа на комерцијалните објекти и објекти од лесна индустрија и зголемената фреквенција на моторни возила.

Влијанија предизвикани од управувањето со отпадот

Според планските решенија отпадот кој ќе се генерира во планскиот опфат ќе се изнесува од страна на овластени фирми и ќе се депонира на соодветна депонија. Секако дека ова се однесува на комуналниот и инертниот отпад кој според природата на дејностите кои ќе се одвиваат во комплексот, ќе бидат најмногу застапени.

Согласно законската регулатива, создавачите на отпад се должни да ги превземат сите мерки за собирање, складирање и транспорт од страна на овластени правни субјекти и за крајно одлагање на отпадот на соодветни депонии. Со доследна примена на овие законските обврски, не се очекуваат значајни негативни влијанија од управувањето со отпад.

Влијанија врз флората и фауната

Со реализацијата на УП се очекуваат негативни влијанија врз флората и фауната кои се наоѓаат на просторот на планскиот опфат. Не се очекува овие влијанија да бидат значителни.

Формирањето на зоните со заштитно зеленило ќе има позитивно влијание врз пределот кој сега се карактеризира со слаба изобилност на вегетација.

Заради деградирање на живеалиштата и прекинување на ареалите на движење, се очекува раселување на дел од животинскиот свет во околниот предел со исти особености. Динамиката на ваквите влијанија ќе завист од динамиката на реализирање на УП. Негативните влијанија ќе бидат локални, но не се очекува да бидат значителни.

Влијанија врз културното наследство

На просторот кој се наоѓа во планскиот опфат не се регистрирани културни наследства, така што имплементацијата на Урбанистичкиот План за село Долно Оризари нема да има никакво влијание.

Влијанија врз пределот и пејсажот

Имплементацијата на УП ќе има позитивно влијание на пределот заради збогатување на неговата разновидност, а особено од аспект на пејсажна и функционална компонираност и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај градежните објекти се предвидени зелени површини со хортикултурно уредување.

Мерки за намалување на влијанијата врз населението и човековото здравје

Со имплементација на планскиот документ се очекуваат позитивни долгорочни влијанија врз демографскиот развој на населението од околината што ќе резултира со намалување на миграцијата село-град и зголемување на животниот стандард на населението.

Во однос на човековото здравје на околното население, не се очекуваат значителни влијанија заради видот и природата на планските содржини кои не спаѓаат во групата на директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Како мерки за намалување на влијанијата се препорачува: доследно обезбедување на појаси со заштитно зеленило и хортикултурно уредување на меморијалниот простор и сообраќајниците. Со урбанистичкиот план е планирана и изградба на нови засебни мрежи за собирање на отпадни води (фекални и атмосферски) со што трајно би се решил постоечкиот проблем со немање систем за прифаќање, одведување и третман на отпадни води кој може да преставува извор на негативни влијанија и ризици по здравјето на населението во село Долно Оризари.

Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Со имплементацијана на овој урбанистички план ќе се оствари рационална пренамена на земјиштето и негово рационално користење со зачувување и унапредување на природните вредности и еколошки атрибути, кое ќе ефектуира со веќе погоре споменатите придобивки.

Се препорачува целосна реализацијана на планските решенија за сообраќајната инфраструктура, односно, истите да се изведат од асфалтирана и непропуслива основа како и изведба на комунална инфраструктура (фекална и атмосферска канализација) за да се елиминираат можностите од несакани истекувања на масла и масти во почвата.

Мерки за заштита на површинските и подземните води

Не се очекуваат значителни влијанија врз површинските и подземните води. При дефинирањето на концепциското решение за одведување на отпадните води од планскиот опфат, водено е сметка предвидените канализациони мрежи за фекалната и атмосферската отпадна вода, во потполност да ги задоволуваат техничките барања кои обезбедуваат заштита на животната средина, а со тоа и спречување на негативните влијанија врз површинските и подземните води.

Обезбедувањето на потребните количини на вода за селото треба да се одвива во

правец на: третман на водата како економска категорија; перманентно истражување на површинските и подземните води во обем што ќе ги дефинира потенцијалните ресурси; одредување заштитни зони на сегашните и идните можни изворишта и дефинирање на мерки за нивна заштита; намалување на загубите на вода и зголемување степенот на искористеност водоснабдителните системи преку нивна ревитализација и модернизација; во стопанските комплекси, кои ќе бидат предвидени во границите на планскиот опфат, да се применуваат современи технологии со кои ќе се постигне рационално користење на водата.

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е заштита на подземните и површинските води. За таа цел потребно е изградба на канализациски системи за прифаќање и пречистување на отпадните води.

Отпадните води пред да се испуштат во реципиентот мора да бидат доведени до квалитет према "Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води".

Мерки за намалување на влијанијата врз воздухот и климатските фактори

Со имплементација на Урбанистичкиот План за село Долно Оризари не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух и промена на климатските фактори од исполнување на планираните функции и објекти и заради видот и природата на нивната намена. Тие не спаѓаат во групата на големи и директни згадувачи на животната средина и човековото здравје.

Зголемувањето на фреквентноста на возила во рамките на опфатот претставува потенцијална можност за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух.

Сепак, предвидените плански решенија за сообраќајната инфраструктура со обезбедување на заштитни појаси од високо зеленило и богато хортикултурно уредување претставуваат основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

Како мерки на заштита се препорачува спроведување на плански решенија за сообраќајната инфраструктура со обезбедување на заштитно зеленило и хортикултурно уредување во целиот опфат (нивно одржување со обезбедување на технолошка вода за поливање и одржување на хигиената на сообраќајниците), со што ќе се намалат нарушувања на квалитетот на воздухот.

Мерки за намалување на влијанијата предизвикани од зголемена бучава

Со реализацијата на оваа Планска документација се очекуваат незначајни и локални негативни влијанија врз животната средина предизвикани од зголемена бучава со оглед на промената на класите на намена на земјиштето која е предвидена во рамките на планскиот опфат.

За овие влијанија потребно е да бидат предложени детални мерки при изработка на елаборатите за заштита на животната средина за предвидените објекти со урбанистичкиот план (сообраќајна и комунална инфраструктура, лесна и незагадувачка индустрија итн.).

Зголемувањето на фреквентноста на возила во самата област претставува потенцијална можност за зголемена бучава во текот на фазата на користењето на земјиштето и објектите планирани со овој урбанистички план.

Поради тоа се препорачува обезбедување на заштитно зеленило по должина на сообраќајниците и формирање на зелени коридори.

Мерки за намалување на влијанијата од создадениот отпад

Според планските решенија се препорачува отпадот да се собира, селектира и навремено превземе од овластени фирми и да се депонира на соодветни депонии. Секако дека ова се однесува на комуналниот и неопасен отпад, кој според природата на дејноста ќе се генерира во рамките на планскиот опфат.

Со доследна примена на овие законските обврски, не се очекуваат значајни негативни влијанија од управувањето со отпад.

Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Во пределот кој се наоѓа во рамките на планскиот опфат не се евидентирани карактеристични видови од флора и фауна, ендемични и загрозени видови, како и карактеристични живеалишта. Со формирање на заштитните зелени зони со висока и ниска вегетација и хортикултурно уредување на просторот, дел од флората ќе се компензира, а со тоа ќе се ублажат негативните влијанија.

Со примената на погоре препорачаните мерки и решенија за правилно управување со просторот, отпадните води и отпадот, индиректно ќе се ублажат негативни влијанија врз флората и фауната.

Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

На просторот кој се наоѓа во планскиот опфат не се регистрирани културни наслетства. Мерки не се предвидени.

Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните придобивки

На локалитетот на кој е планирана изградбата на овој комплекс не се евидентирани значајни материјални добра. Реализацијата на овој Урбанистички план ќе има долгорочни позитивни влијанија. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми и од земјиште со ниска вредност ќе стане простор за урбан развој. Мерки не се предвидени.

Мерки за намалување на влијанијата врз пределот и пејсажот

Имплементацијата на УП ќе има позитивно влијание на пределот од аспект на пејзажна и функционална компонираност со околината и постојната сообраќајна мрежа и ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај градежните објекти се предвидени зелени површини со богато хортикултурно уредување. Мерки не се предвидени.

Мерки предвидени за заштита од несреќи и хаварии

Мерки за заштита, пропишани со овој плански документ, преставуваат урбанистички мерки за заштита на опфатот од неповолни фактори и нивното негативно влијание на животната и работната средина.

Како најбитно, во мерки на заштита се смета оневозможување на појавата на неконтролирано градење, односно градењето без планска и проектна документација. Тоа секогаш претставува можност за изнаоѓање на импровизирачки решенија без притоа комплексно да се предвидат мерки за решавање на опасноста од природни стихии, ерозија, земјотреси, поплави, мерки за заштита од областа општонародна одбрана, заштита на изворишта на вода за пиење и сл.

Со оваа Планска документација концепциски се предвидуваат сите потребни мерки за заштита од несреќи и хаварии, придржувајќи се притоа кон законските обврски од оваа област.

При изработката на УП се предвидени и пропишани мерки за заштита од пожари, согласно законската регулатива.

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, планскиот опфат, во случај на пожар ќе го опслужува противпожарната единица од Битола.

Во процесот на планирање ќе се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави ќе се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари. Затоа ќе се планирана сообраќајна инфраструктура со хоризонталните и вертикалните елементи на коловозот да овозможат непречена интервенција на противпожарните возила, доводната мрежа на вода да е со капацитет кој овозможува напојување на надворешната хидрантска мрежа околу градбите, во согласност со ПП норми и стандарди, водењето на другата инфраструктура да е во инфраструктурни коридори, подземно поставени на дозволени безбедносни меѓусебни растојанија, кое ќе се дефинира со основните проекти.

Мониторинг план

Со реализација на Планот за мониторинг на животната средина ќе се приберат податоци кои можат да послужат за документирање на статусот на одреден медиум на животната средина (воздух, вода, почва) и нејзините области, како и следење на ефектите од применетите мерки за ублажување. Исто така, планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки.

Основните цели на Планот за мониторинг се:

- Да се потврди дека договорените услови при одобрувањето на планскиот документ се соодветно спроведени,
- Да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности,
- Да се овозможи управување со непредвидените влијанија или промени и
- Да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина.

Реализацијата на Планот за мониторинг подразбира следење на соодветни индикатори преку кои ќе се согледаат остварувањата на целите на планскиот документ, како и следење на промените на состојбата на медумите на животната средина како резултат на имплементацијата на планскиот документ, во согласност со законските обврски. Тоа е прикажано табеларно.

11.0. РЕЗИМЕ ОД ЈАВНА РАСПРАВА

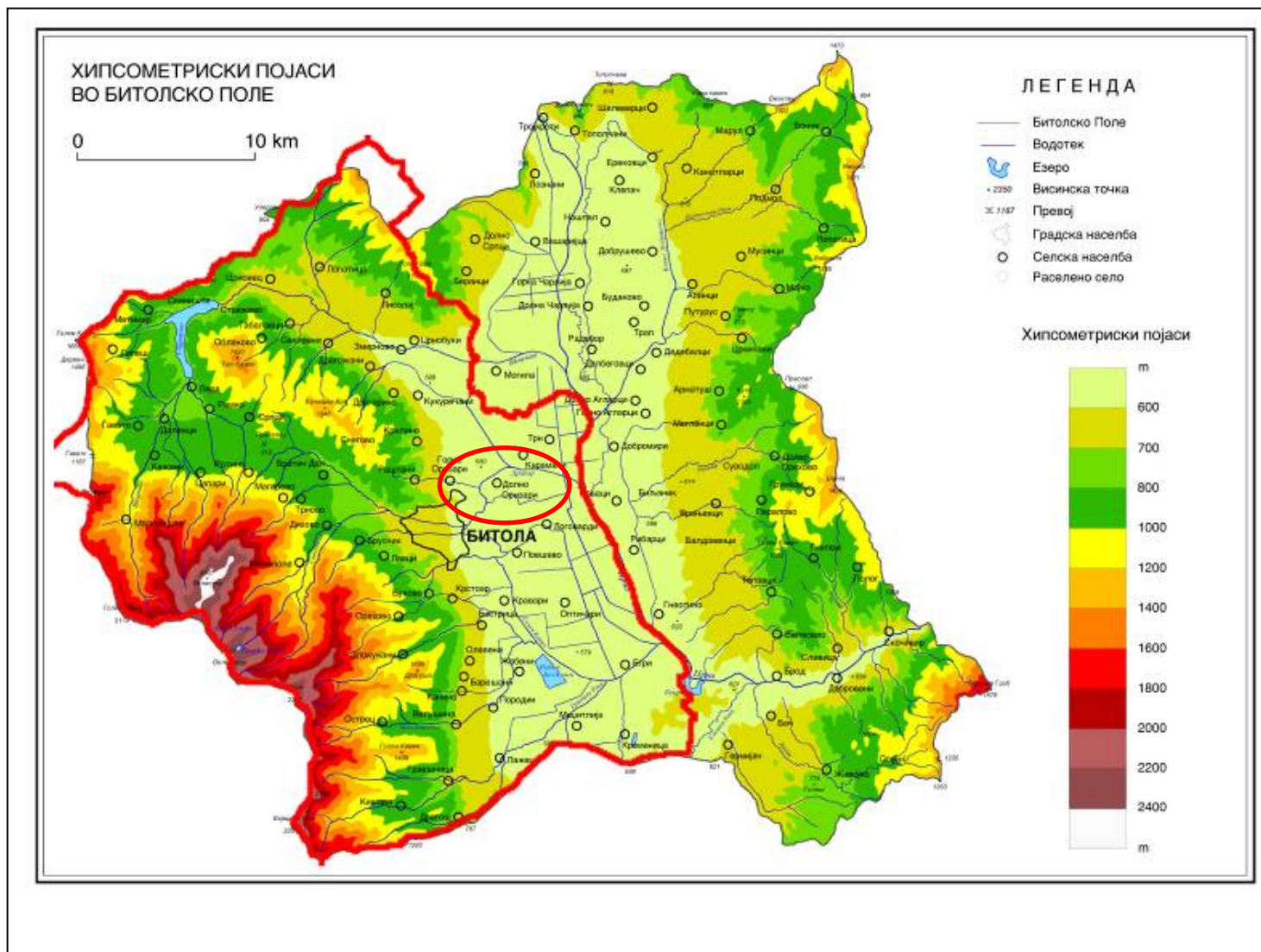
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Техничка документација поврзана со Урбанистички Плана за село Долно Оризари, Општина Битола
- Просторен План на Република Македонија, (2002 – 2020)
- Локалниот акционен план за економски развој на општина Битола (ЛЕР)
- Стратегијата за локален развој на општина Битола
- Втор Национален Еколошки Акционен План на Р.Македонија (НЕАП II, 2006)
- Студија за состојбата со биолошката разновидност во Република Македонија (Прв национален извештај) 2003, Министерство за животна средина и просторно планирање.

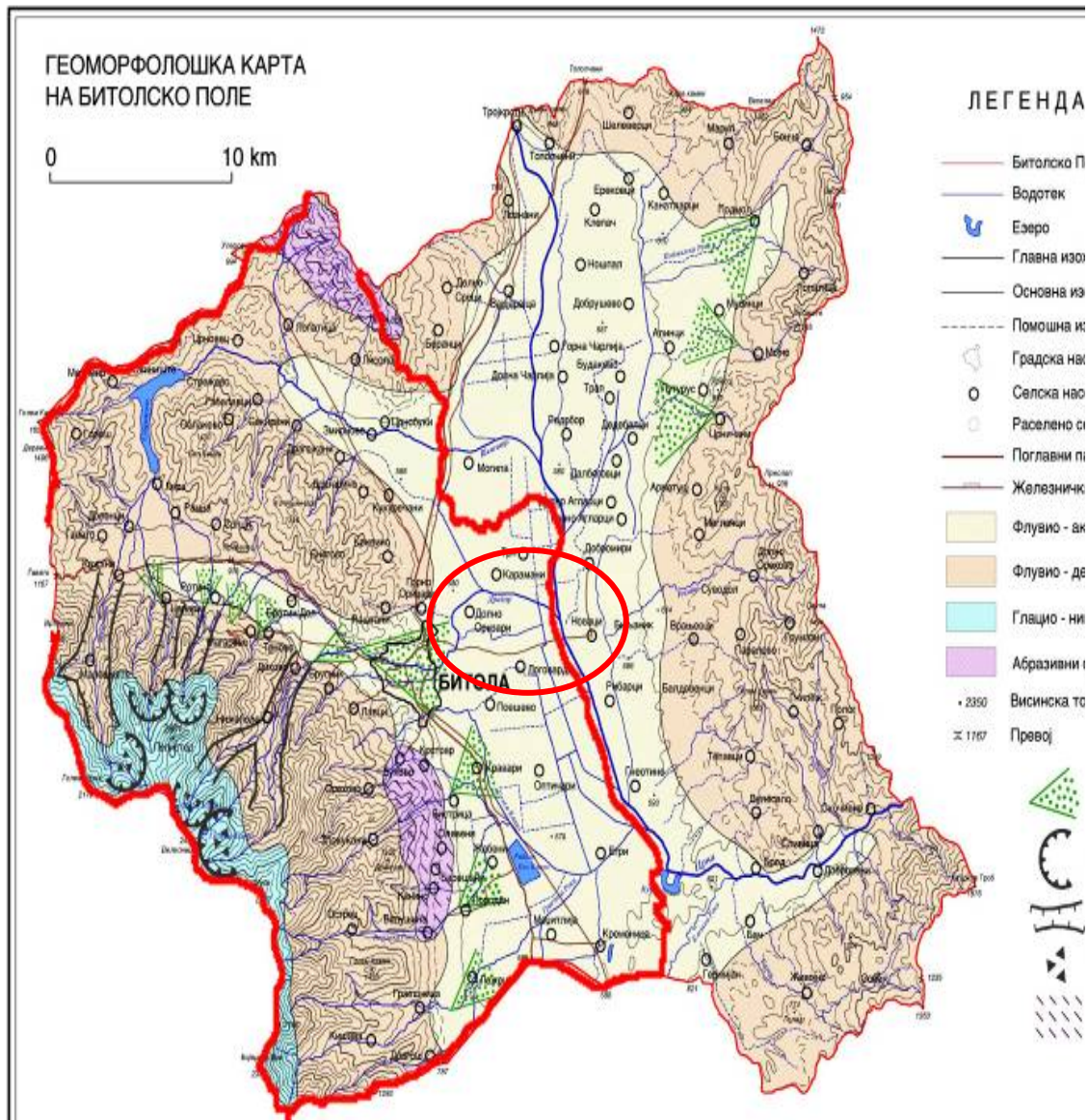

АНЕКС 1

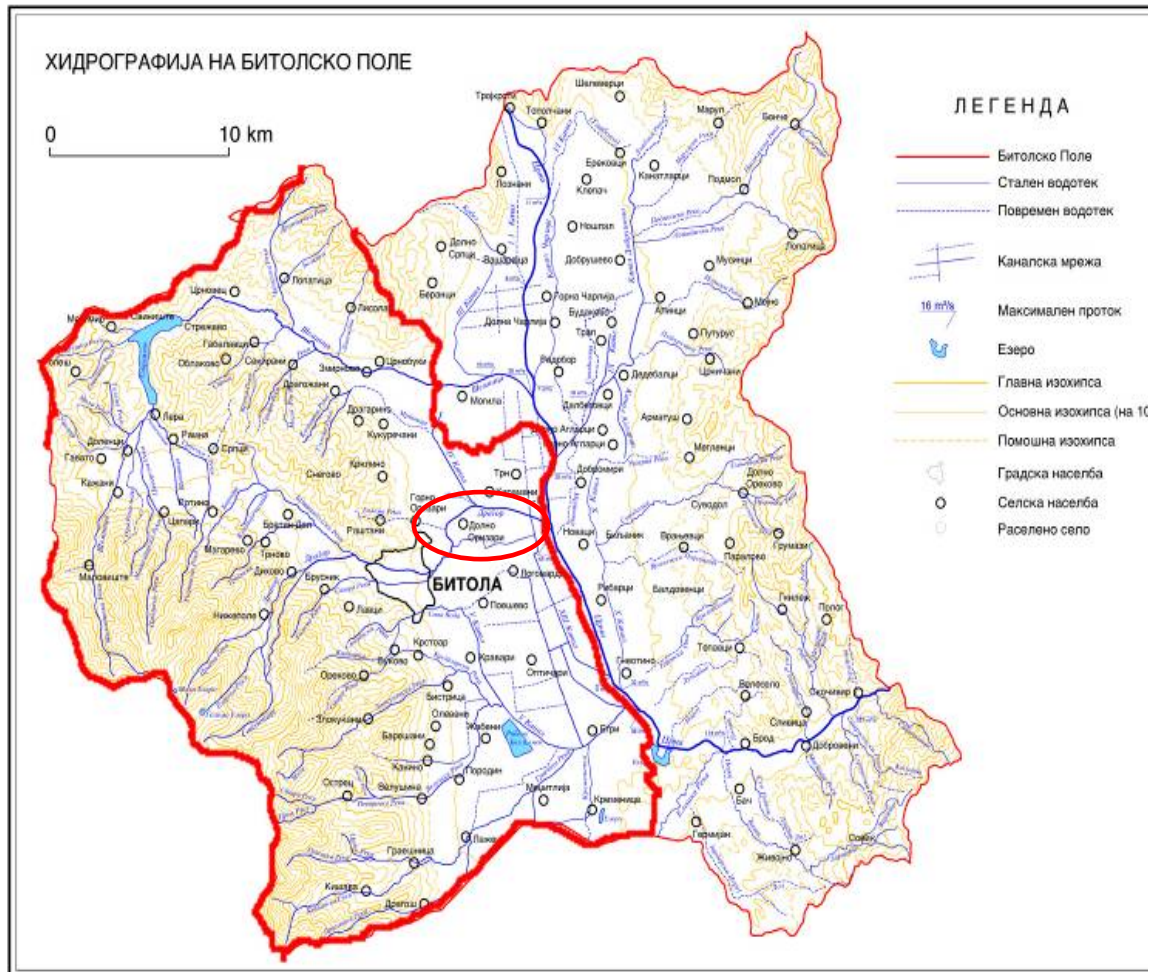

АНЕКС 2

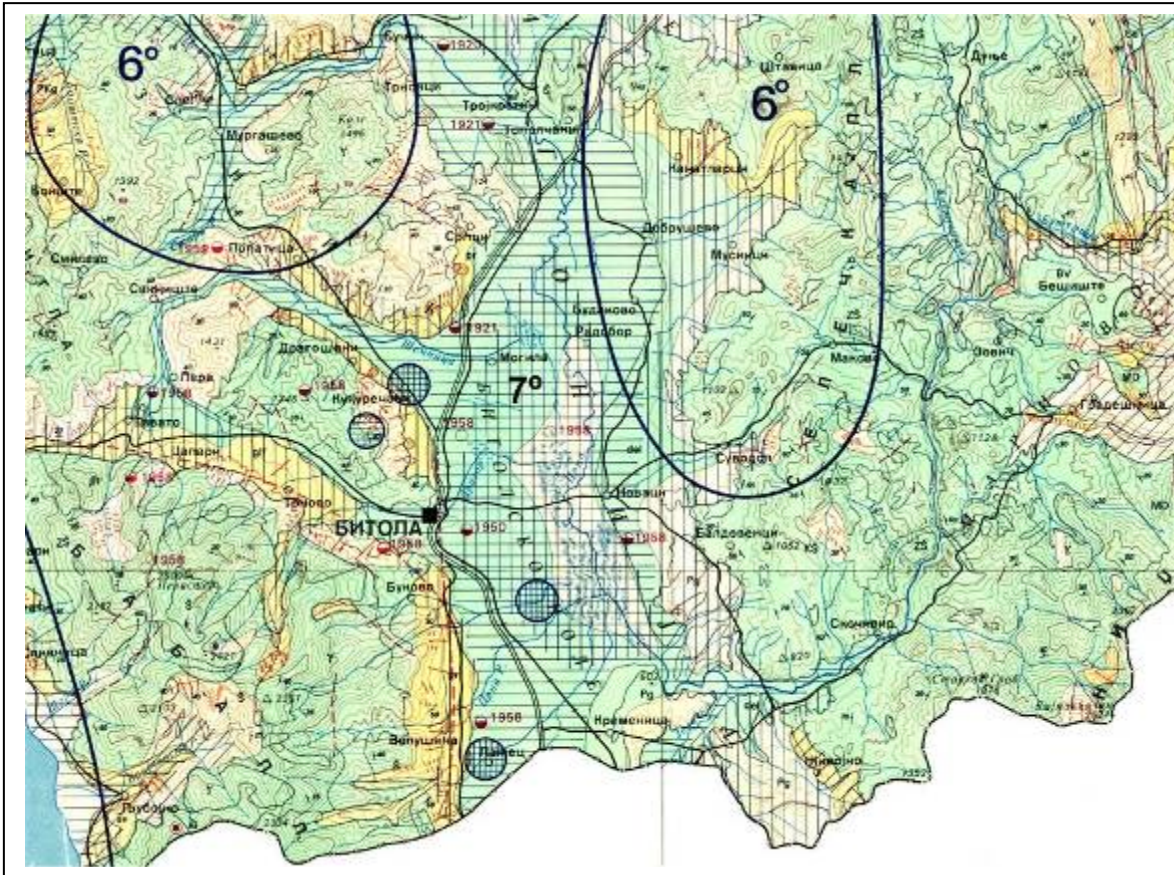

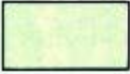
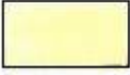
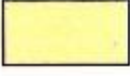
АНЕКС 3

АНЕКС 4

I КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА ТЕРЕНОТ ПО СТАБИЛНОСТА	
	ПРЕТЕЖНО СТАБИЛНИ ТЕРЕНИ: изградени се од стени со постојано физичко-механични својства, кои во споредба со венот на објектот не подлежат на битните измени под влиание на надворешните фактори ниту при делување на човекот.
	ПРЕТЕЖНО ЛАБИЛНИ ТЕРЕНИ: изградени се од стени чии параметри на физичко - механичките својства често се со релативно ниски вредности. Претежно се стабилни во природни услови а можат да постанат претежно нестабилни при делување на човекот и измена на условите.
	ПРЕТЕЖНО НЕСТАБИЛНИ ТЕРЕНИ: изградени се од стени воглавно со ниски вредности на физичко-механичките својства. Изразито се развиени сите процеси на ерозијата и на другите деформации на теренот во природни услови и при делување на човекот.

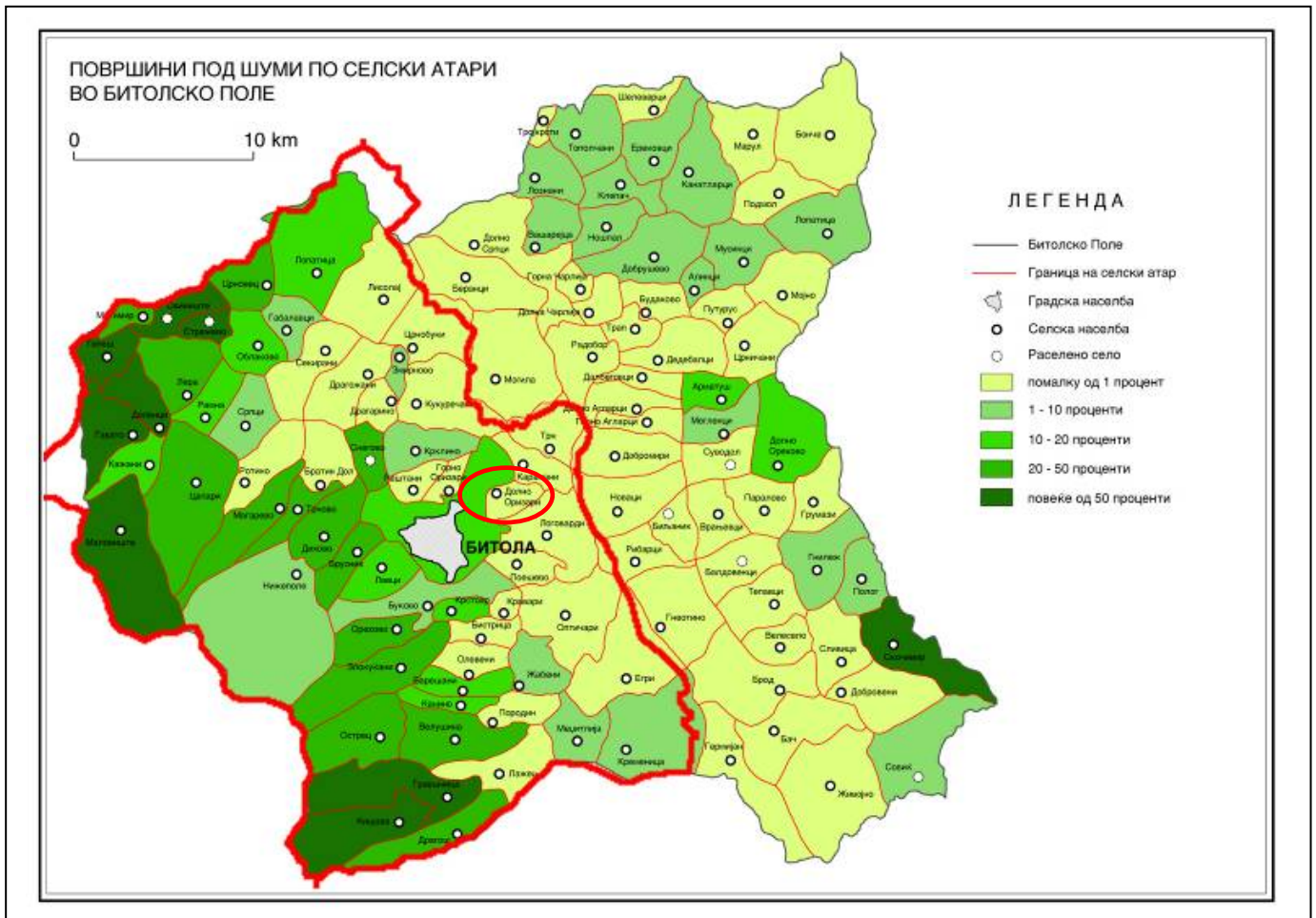

V		СЕИЗМИЧНА РЕОНИЗАЦИЈА НА ТЕРЕНОТ ПРЕМА ИНЖЕНЕРСКОГЕОЛОШКИТЕ УСЛОВИ НА ТЛУТО	
СЕИЗМИЧНИ ПОВОЛНИ И. Г. УСЛОВИ	A ₁ 	П=0°MCS	ОСНОВНА ГЕОЛОШКА СРЕДИНА
	A 		СЕИЗМИЧКИ МНОГУ СЛАБО ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ
СРЕДНИ И. Г. УСЛОВИ	A ₂ 	П=1°MCS	СЕИЗМИЧКИ СЛАБО ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ
	B 		СЕИЗМИЧКИ ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ
СЕИЗМИЧНИ НЕПОВОЛНИ И. Г. УСЛОВИ	C ₁ 	П=2°MCS	СЕИЗМИЧКИ ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ
	C 		СЕИЗМИЧКИ ДОСТА ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ
C ₂ 	П=3°MCS	СЕИЗМИЧКИ ДОСТА ОСЕТЛИВИ СРЕДИНИ	

VI		ОЗНАКИ ЗА СЕИЗМОЛОШКИ ПОЈАВИ	
СЕИЗМОЛОШКИ ПОЈАВИ (ПО Е. ЗАТОПЕ) 1866-1963.		ЕПИЦЕНТРИ НА ИНТЕНЗИТЕТОТ $\leq 6^{\circ}$ MCS (1932 год. НА ЗЕМЈОТРЕСОТ)	
		ЕПИЦЕНТРИ НА ИНТЕНЗИТЕТОТ ПОГОЛЕМИ 6° MCS	
		ЕПИЦЕНТРИ ОДРЕДЕНИ ИНСТРУМЕНТАЛНО	
И ПОДАЦИ (ПО Д. ХАЦИЕВСКИ)		ЕПИЦЕНТРИ НА ЗЕМЈОТРЕСИ СО ИНТЕНЗИТЕТ ВО СТЕРЕНИ	
		ДЛАБОЧИНА НА ЖАРИШТЕТО h = 0-10 км.	
		ДЛАБОЧИНА НА ЖАРИШТЕТО h = 10-20 км.	
		ДЛАБОЧИНА НА ЖАРИШТЕТО h = 20-40 км.	

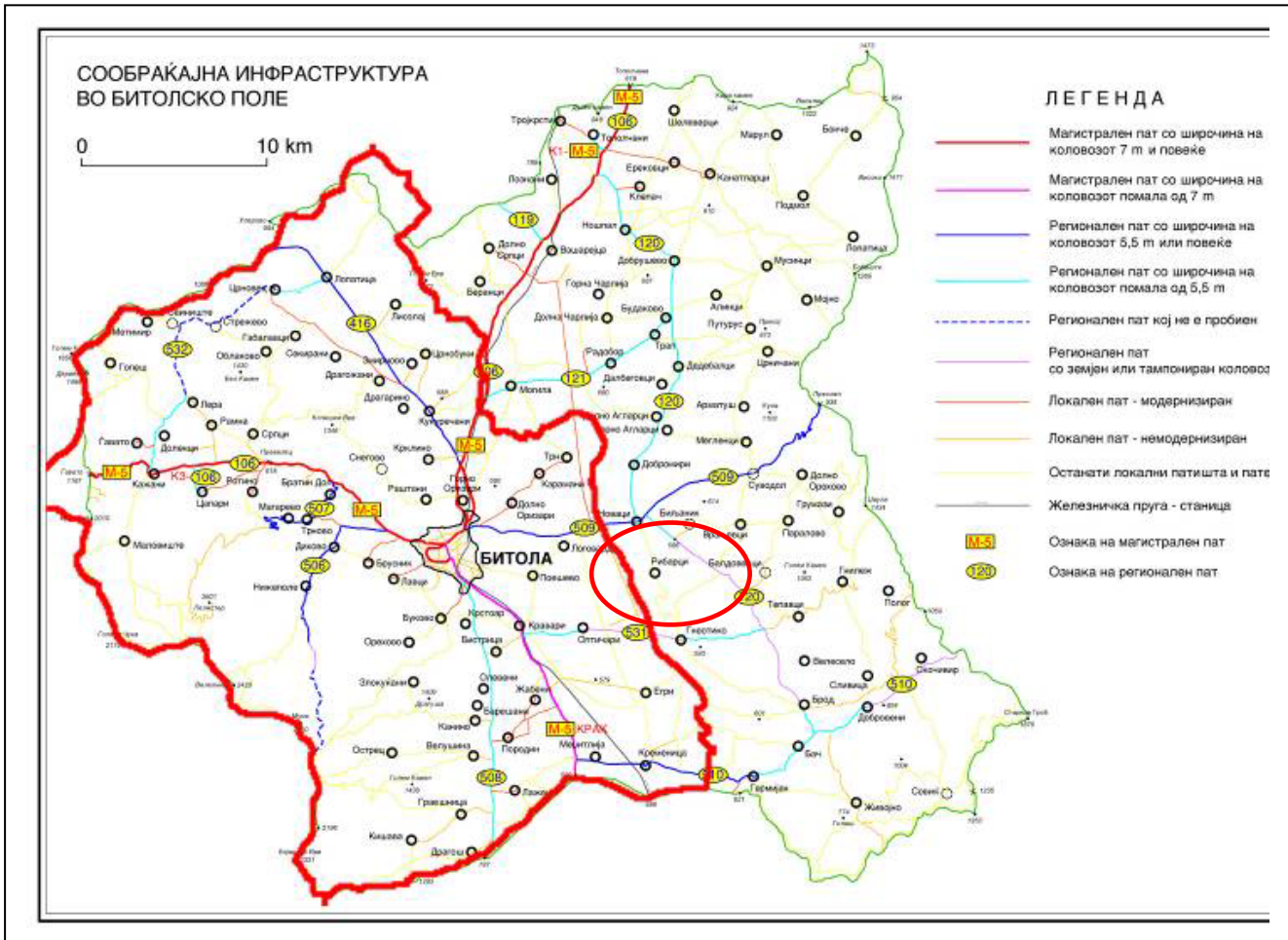

АНЕКС 5

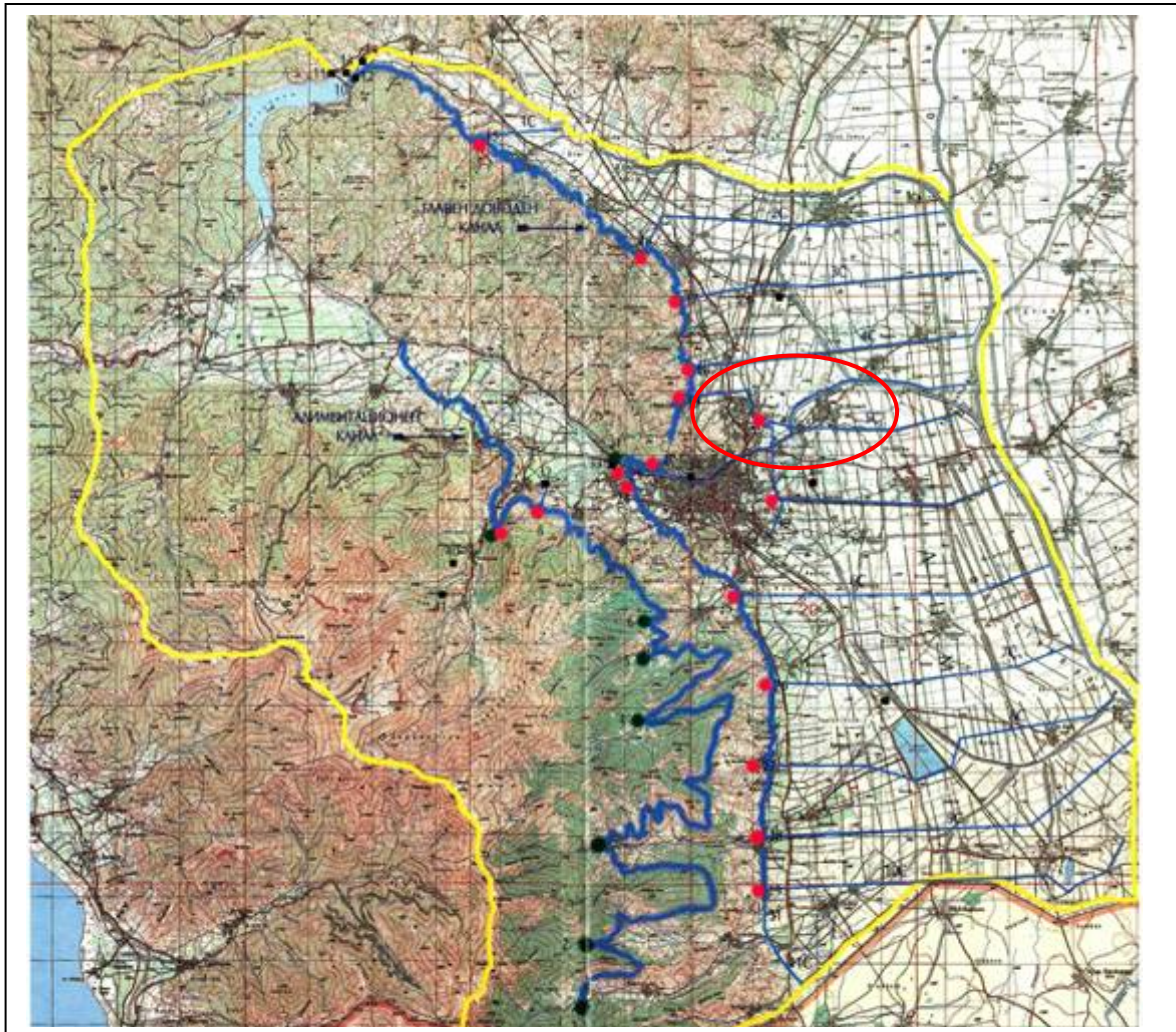

АНЕКС 6

АНЕКС 7

АНЕКС 8

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Користење и заштита на природните ресурси

Тема:

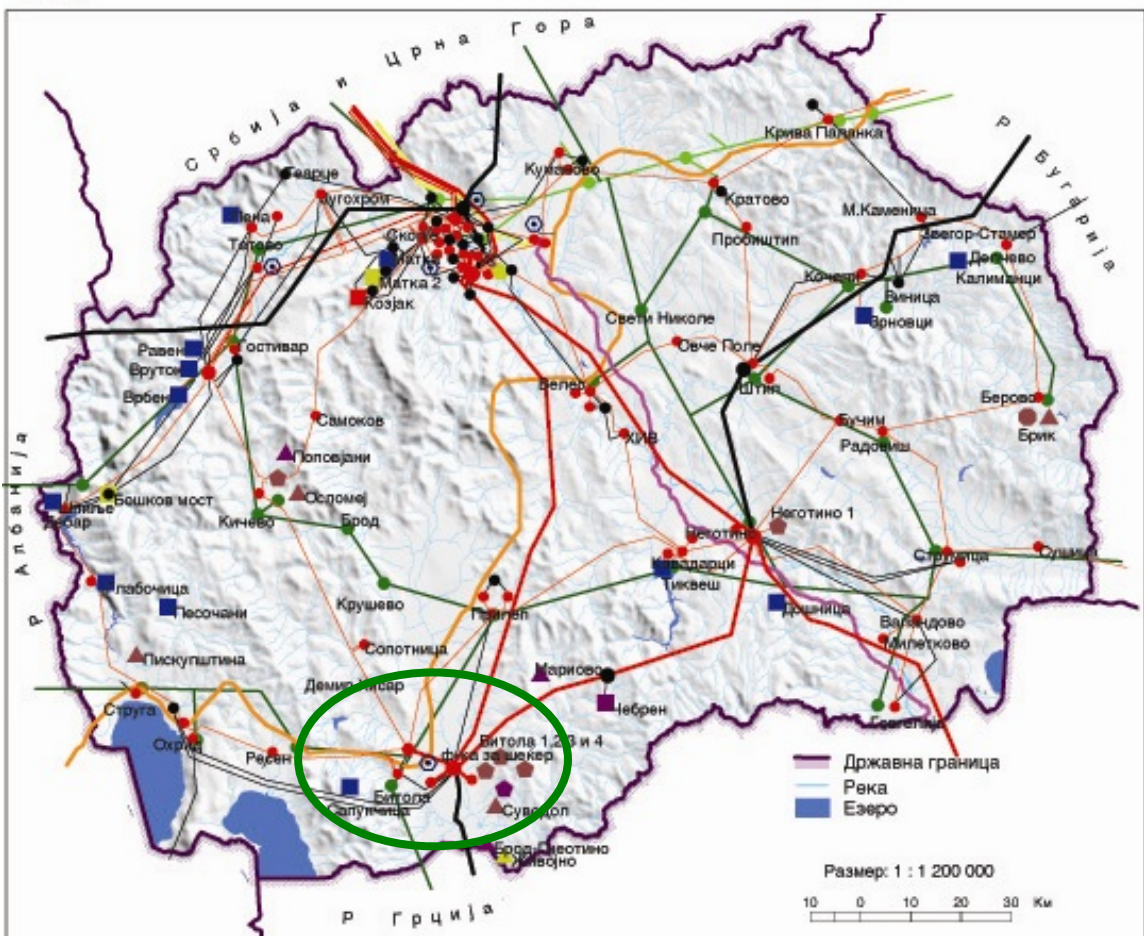
Енергетски извори и енергетска инфраструктура

Енергетика и енергетска инфраструктура - ниска варијанта

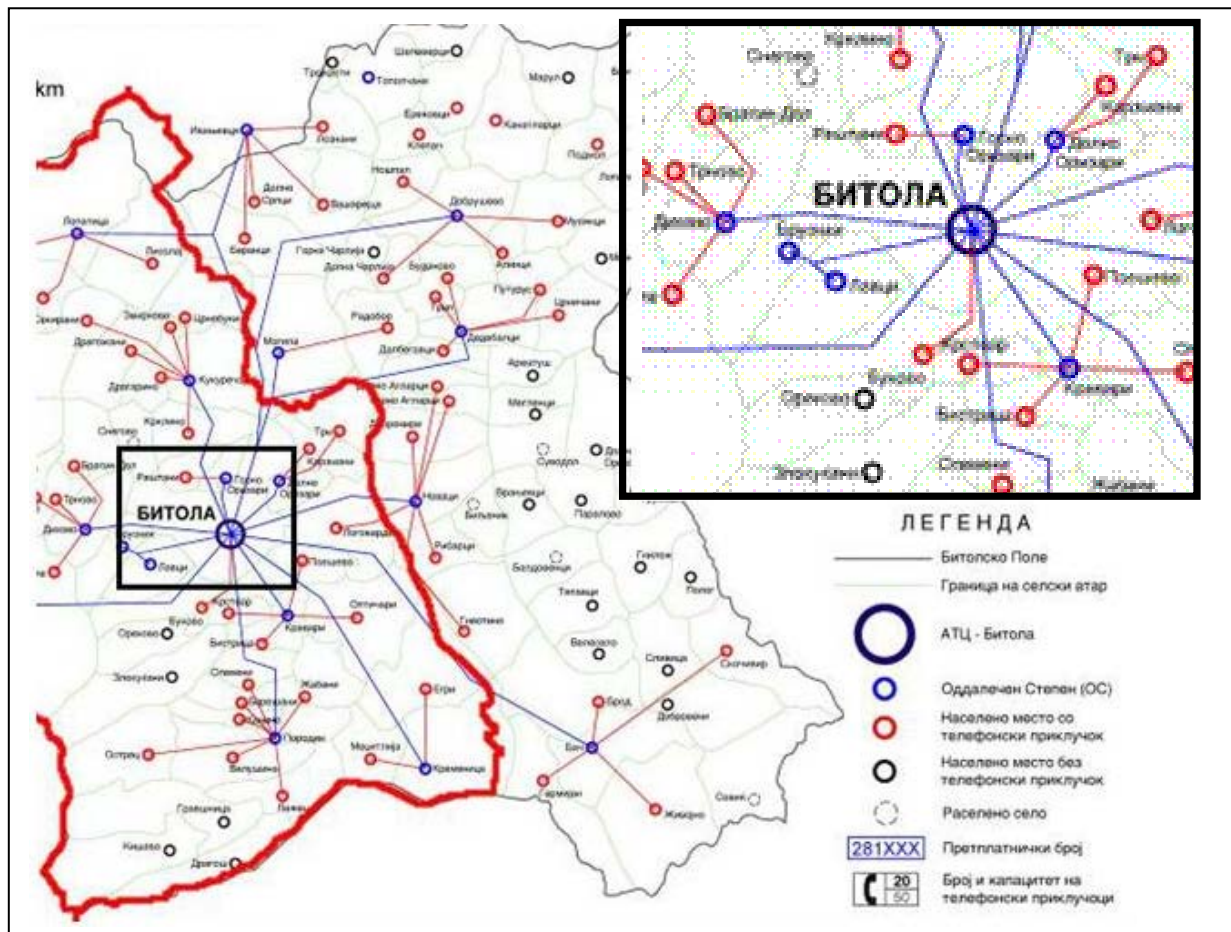
Карта бр. 7

Легенда:

■ Хидроелектрана	Трафостаници	Далновод	▲ Рудници за јаглен	— Нафтовод Скопје-Солун
■ Планирани хидроелектрани	● 110 kV	— 110 kV	▲ Планирани рудници за јаглен	— Нафтовод АМБС
■ 2000 година	● 220 kV	— 220 kV	▲ 2010	— Продуктовод Скопје-Косово
■ 2010 година	● 400 kV	— 400 kV	▲ 2020	● Регулациони станици
■ 2020 година	● План. трафостаници	— Планиран далновод	● Индустриски топлани	● Планирани регулациони станици
■ Термоелектрани	● 110 kV	— 110 kV	● Планирана брикетара	— Гасовод
■ Планирани термоелектрани	● 400 kV	— 220 kV		— Планиран гасовод
● ТЕ-ТО 2010		— 400 kV		
● 2020				

АНЕКС 9

АНЕКС 10

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА
за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

ТРАЈКОВСКА-ТРПЕВСКА Левко МАГДАЛЕНА,

дипломиран инженер по хемија од Скопје, родена на 19.07.1955 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 04.06.2009 година, го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде **вклучен** во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животната средина ("Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07 и 159/08).

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Др. Неџати Јакупи

М.П.

Број 07-2037/36
29.07.2009, година

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

ИВАНОВСКИ Димитар ЛЌУБОМИР

дипломиран електротехнички инженер од Скопје, роден на 17.10.1953 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 04.06.2009 година, го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животната средина ("Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07 и 159/08).

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Др. Нецати Јакупи

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Број 07-2037/37
29.07.2009, година

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

П О Т В Р Д А

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

ПЕТКОВСКИ Радован ЉУБОМИР

дипломиран инженер по заштита на животната средина од Скопје, роден на 16.12.1978 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.03.2013 година го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10; 124/10; 51/2011 и 123/12) и е со важност од пет години, почнувајќи од денот на издавањето на истата. За продолжување на потврдата за дополнителни пет години, треба да се поднесе барање за продолжување на потврдата до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Abdilaqim Ademi

Број 07-1655/33
20.05 2013, година

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
Драган Ѓорѓев